

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo ololetno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejema: mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo ololetno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osumitnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 18 vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izveniški ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Deželnozborske volitve na Goriškem.

Izid deželnozborskih volitev v splošni skupini na Goriškem je sledeči:

Kandidatje S. L. S. so dobili: Fon 8447 glasov, Grgič 8134, dr. Breclj 5656 in Manfreda 2696 glasov.

Dr. Breclj je kandidat nove struje, Manfreda kandidat stare struje, Fon in Grgič sta pa skupna kandidata.

Samostojni kandidatje oziroma liberalci so dobili:

Kovač 5050 glasov, Miklavčič 4988 glasov in dr. Gregorin 4805 glasov.

Socialni demokratje dr. Tuma 1552, Vrčon 1516, Mozetič 1492 glasov.

Absolutna večina bi znašala 7390 glasov. Potemtakem sta izvoljena skupna kandidata S. L. S. Fon in Grgič.

Kandidat stare struje Manfreda je propadel, kandidat nove struje dr. Breclj pa pride z neodvisnim kandidatom županom Kovačem v Ajdovščini v ožje volitve. V ožji volitvi bodo odločevali glasovi stare struje, katerih je 2696.

Tudi laško stran čakajo ožje volitve. Na laški strani so volili tako-le:

Laški katoličani: Bugatto 6993, Faidutti 6652, Picinini 6675 glasov.

Laški liberalci: Bombig 4234, Pettarini 4172, Pinat 3908 glasov.

Socialni demokratje: Callini 3029, Tonet 3034, Tuntar 2901 glas.

Pri ožji volitvi med laškimi katoličani in liberalci bodo odločevali socialnodemokratski glasovi. Kako bodo volili, se ne ve.

V mestu Gorica, ki voli v splošnem razredu skupno s furlansko stranjo, je izpadla volitev sledeče:

Laški liberalci 1760 do 1915 glasov, laški katoličani po 487, Slovenci od 964 do 978, socialisti po 244 glasov.

Skupno so dobili Slovenci v laškem splošnem volilnem razredu do 1003 glasov, ki bodo tudi precej vplivali v ožji volitvi med laškimi katoličani in liberalci.

Splošno tožijo, da se je ljudstvo volitev v zelo pičlem številu udeležilo. Po Krasu je volilo komaj 30 odstotkov volilcev.

Med kandidatom nove struje dr. Brecljem in liberalnim kandidatom Kovačem pride do ožje volitve, v kateri bodo odločevali glasovi, ki so padli na kandidata stare struje Manfreda. Liberalci so že začeli šariti. »Soča« pravi, da mora Kovač zmagati zato, ker je »dr. Breclj ultraklerikalec«. »Slov. Narod« pa piše, da »ni izključeno, da pride do sporazuma med starostrujarji in neodvisnimi«. Upamo, da bo zmagala na Goriškem pamet. V takem slučaju morajo pasti vsi osebni oziri; dolžnost nas veže, da liberalen kandidat ne zmagal!

Slavnost na Velegradu.

K mojemu poročilu o slavnosti od nedelje hočem omeniti nekaj znamenitih oseb, ki so poslane brzojavne pozdrave, kar spričuje, kolikoga pomena je ta slavnost. Poslali so pozdrave moravski deželni predsednik baron Bleyleben, knez Lobkowitz, baron Chlumecy, knez Schwarzenberg, Emin, grof Mennsdorff, Karel knez Schwarzenberg, J. E. kardinal Skrbensky, tržaški škof dr. Andrej Karlin, poslanec Ivčević, Iovski nadškof Bilczewski, dr. Vincencij Pavlišič, nadškof v Zadru, nadškof zagrebški Posilović, mostarski škof dr. Fr. Šulc, deželni glavar kranjski dr. Ivan Šusteršič, ministrski predsednik baron Stürgkh, Alfred knez Windischgractz, goriški nadškof dr. Fr. Sedej in mariborski nadškof Napotnik.

V ponedeljek dopoldne ob deveti uri je imelo društvo »Velehrad« svoj občni zbor, katerega je otvoril dr. Stojan. V lepih besedah je povdarjal pomen tega društva, katerega namen je olepšavati slovanski Velegrad. Ko bi Velegrada ne bilo, morali bi si ga sezidati, ker sem se obračajo oči vseh Slovanov, v prvi vrsti pa oči Moravanov. Velegrad je bil zapuščen in čudno je, da so starejše generacije to pripustile, mi moramo to popraviti. Leta 1863, ko je bila tisočletnica prihoda sv. Cirila in Metoda na Moravsko, ni imelo ljudstvo še dostopa do samostanskih prostorov, prenočevati je moralo pod milim nebom. Sedaj ima dostop ali prostori nikakor ne zadostujejo za tolike tisoče ljudi. Zato je namen društva, da

sezida romarski dom. Podpore za romarski dom so potrebnejše in večjega pomena kot podpore za misijone v Afriki, ker duhovne vaje ljudstva bi bile dalekosežne vrednosti. Podpredsednik pater Šmidt se pridružuje v popolnem obsegu besedam dr. Stojana in povdarja, če bi hotele duhovne vaje doseči svoj uspeh, bi moral imeti vsak udeleženec svojo posebno sobico. Nato je podal pater Balt. Hřiva poročilo o blagajniškem stanju.

Prošt dr. Stojan se je nato spomnil lepega daru profesorja Sauerja, kateri je iz svojega napravil muzej. (Opomba pisateljeva: V pritličju muzeja so stare znamenitosti, ki so se našle na Velegradu, v prvem nadstropju so vse narodne noše moravske, videl sem tudi dve sliki narodnih noš iz Bele krajine in eno iz ljubljanske okolice. Dalje tri kolarje, eno stolo in en klobuk pokojnega nadškofa Strossmayerja. V prvem nadstropju so še stare slike, posode in stare češke biblije.)

Za dom v svrhu duhovnih vaj se je posebno zavzel pater Jemelka S. J. Na Belgijskem, kjer so katoliki že tri desetletja na krmilu, imajo že osem domov, prenočevališča za duhovne vaje. Govornik pove par zgledov iz svoje lastne misijonske skušnjice. Na Moravskem se mnogo dela, to so pokazale zadnje volitve, ali treba je ljudi še bolj poučiti, še bolj jim vzbuditi versko zavest. Prepričan je, da bi se dalo iz ljudstva moravskega pridobiti 90 odstotkov za Kristusa.

Ali da se doseže, je treba doma na Velegradu, jih je treba po celi Moravski, od tod naj bi duh Kristusove vere prešel v širne vrste moravskega ljudstva.

Gospa Ant. Rosenbergova se tudi s toplimi besedami zavzema za domove. Pove, da ima društvo sedaj 13.000 članov. Ko bi vsak dal 10 kron, bi bil dom postavljen na Velegradu, ali vsak naj dá vsaj 1 krono, da se položi v jubilejnim letu temeljni kamen, da se bo dom imenoval: »Jubilejni dom sv. Cirila in Metoda.«

G. Kostka z Dunaja pove, da dunajski Čehi vzdržujejo iz prostovoljnih doneskov cerkev sv. Elizabete, kjer imajo duhovne vaje. Moravska gotovo ne bo ostala za Dunajem. Mnogi ne

pridejo na Velegrad, ker ni zadosti prenočišč.

Nato je zaključil podpredsednik pater Šmidt zborovanje društva »Velehrad« in nato je sledila poklonitev (Huldigung) sv. Cirilu in Metodu.

Dr. Stojan je najprvo prebral brzojav sv. Očeta, v katerem podeljuje vsem udeležencem papeški blagoslov. Nato je najprvi govoril bulgarski nadškof Robert Menini, za njim sarajevski knezoškof dr. Ivan Šarič, za Rusine prof. Kmet, za lužiške Srbe kaplan Delenek, za Slovence stud. phil. Ivan Prijatelj, za Hrvate stud. iur. Gortan, za Poljake cand. iur. Koneczny. Za moravske Orle je govoril g. Buřina, za dekleta gđ. Jelinkova.

Ko je bilo to končano, je bila okrog pol enajstih slovesna sveta maša, katero je daroval bulgarski nadškof R. Menini, ki je ta dan, v ponedeljek, obhajal 50letni jubilej mašniškega posvečenja. Nadškof Menini je Dalmatinec, študiral je na Dunaju pravo. Tukaj se je bil zaljubil v neko nadvojvodinjo. Ali namignilo se mu je, naj pusti to ljubezen, vsled česar je on nato vstopil na Dunaju v samostan h kapucinom. Od tega časa mu je bil cesar vedno naklonjen, in ko se je šlo za škofijo v Sofiji, je bil on imenovan. Cesar je ostal vedno njegov prijatelj, kakor tudi vseh katoliških Bulgarov.

V ponedeljek popoldne so prišli 3 visoki cerkveni dostojanstveniki, in sicer: budjejeviški škof Hulka, škof (Weihbischof) olomuški dr. Karel Wisnar in strahovski opat M. Zavoral. Poleg teh dostojanstvenikov je prišlo mnogo duhovščine, ker ima v torek svoje zborovanje. Zvečer so bile običajne podoknice na čast visokim gostom.

Dodatno k temu poročilu hočem podati nekaj svojih misli, oziroma postaviti v premislek celi slovenski katoliški javnosti, zlasti pa še častiti duhovščini.

Ali ne bi bilo dobro, da bi se tudi pri nas na Kranjskem sezidal tak dom za romarje, in sicer na Brezjah?

Vedno in vedno prihajajo tisoči in tisoči k Mariji Pomočnici na Brezje. Ali kako je s prenočišči, vsak ve, kdor je bil gori. Utrujenji romarji morajo prebediti celo noč v cerkvi, ali pa spijo v zaduhlih in zakajenih gostilniških prostorih. Temu pa bi se dalo z domom

LISTEK.

Josip Evgen Tomič:

Na vozu.

(Iz hrvaščine prevedel E. A. O.)

(Dalje.)

Drugi v družbi je graničar »Bruder Stevo«, ki je nekoč pasel na Velebitu koze, a ko je dovršil »Oberschule« v Gospiću, so ga vzeli v kompanijsko kancelijo, in tam je kmalu postal »Compagnie-Schreiber«.

Tisti čas, ko se vrši naše pripovedovanje, je imel dvaintrideset let, a je bil že, če se ne varam, dvajset let v službi. Iz stanorednika je postal »oficijal« pri deželnem sodišču. Bil je kolega Svojtičev. Nosil je vedno Bachovo uniformo z dvema »rosettama«, da vidijo njegovi rojaki, ki pridejo v Zagreb, da je Stevo »Oberlieutenant im Civile«.

Tretji tovariš je sosed Svojtičev, pek po poklicu, ki si je iz svojih malih zemljic sezidal hiše. V lice je belopolten. Ko je prišel na večer, se je videlo, da se je popolnoma otresel moke, edino na ušesih se je lahko spoznalo, kakšen je njegov poklic, ker je imel ušesa še sedaj bela od moke. On je najpionirski član družbe, pa je srečen, ako mu vele izpiti kako čašo vina. V ustih je cmokal smodko, a poznalo se je, da mu je kajenje tuje in neprestano pljuvanje ga izdalo, in to s kratko, zabagušeno cevko.

Četrti član družbe je pravnik. Mlad, vesel, prijatelj vina — navdušuje vso družbo s pesmijo in zanosnimi zdravici. Družba pripoveduje vsakovrstne smešnice, in vsi se sladko smejejo, najbolj pa pek.

»Amice Janko«, povzame besedo amicus Bartol, »sedaj pa poslušaj, kaj se je včeraj našemu prijatelju Jurici pri »Lovskem rogu« dogodilo. A, to je lepa historija, to ni vse nič, kar ste do sedaj čuli.«

Vsi navale sedaj na gospoda Bartola, da pripoveduje, kar on tudi stori, zamočivši prej po običaju grlo.

»Zelo smešna stvar«, nadaljuje amicus Bartol. »Tu se vidi, česa vsega ne stori človek, kakar je natrkan. Zbrala se je namreč pri »Rogu« vesela družba, vse sami Hrvati, pa bogme se je začelo tu živo kuriti. Od merice prišlo je na poliče, od poliča na požunice (mera iz Požuna), a bogme od njih celo na orjašice (Riesensbouteille). Pili so do zore in vsi so bili »tutti«, tudi naš Jurica, to se ve. Kakor človeku kaj pada na um, kadar je pijan, na kar bi trezen nikdar ne pomislil, tako je tudi našemu Jurici ugajala naenkrat orjašica, in to tako zelo, da je silil v gospodarja, naj mu jo pokloni. Gospodar mu stori po volji. Družba se razide, odide tudi Jurica, noseč pod plaščem veliko steklenico prav do svoje hiše. »Kurz um« — tako je rekal običajno gospod Bartol — »naš Jurica se vleže k spanju in zaspi kot zaklan. Bene!« In tu potegne gospod Bartol nekoliko dimov iz smodke, katero je

bil zopet zapalil. Pek je medtem nestrpljivo pljuval. »Zjutraj«, nadaljuje amicus Bartol, »moralo je biti deset ura, se Jurica prebudi, otira oči, se ozira in čudi, kakor da ne veruje svojim očem. Ležal je na zemlji, oblečen, kakor je bil, tik poleg postelje na volčji okzi. Kaj, za vraga! pomisli on, jaz sem vendar moral koga iz družbe s seboj pripeljati, ki ni imel ključa, da pri meni prenoči. Pogleda tako natrkan v posteljo in res je nekaj ležalo v njej. Dvigne se Jurica in pogleda okoli po postelji. Nikakor se ni mogel spomniti, kdo tam spi, zato odkrije odejo, toda tam, v postelji, leži kakor zaklana — orjaška steklenica, katero je včeraj s seboj prinesel. Poznal je toliko uljudnosti, da je nji odstopil svojo posteljo, a sam legel na zemljo!« Gospod Bartol je končal in se začel sam prvi smejeti s krohotom.

Pa tudi ostali udarijo v smeh. Pek se je vrtel na stolu, da mu je od smeha ušla v veselju mala psovka. A to se je jedva slišalo.

»Na to je vredno piti!« zakliče pravnik. »Do malega prsta.« pristavi »Bruder« Stevo in izpije prvi opojno čašo, za njim store tudi drugi.

Ko se smeh poleže in so vsi posrebal čaše, začne modrovati gospod Svojtič: »Jaz sem, do besa, že dosti tega pil, a tako bi se pač ne mogel opiti, da bi ne vedel, kaj delam, ali da bi kaj neumnega storil.«

»Eh, oni so pameten gospod!« pravi skromni pek, »pri njih je to druga stvar.«

A ostali gostje niso dali Janku prav in začeli so mu dokazovati s tem in onim, da vino lahko najpametnejšega in najmočnejšega lahko prevari. In naredili so, da je gospod Janko umolknil.

Pravniku je bil ta prepir zelo dolgočasen. Ni več dolgo pil, ne pel. Zato vstane in nazdravi že četrtič hrvaškemu prijatelju in bratski ljubezni. Čaše zazvene in pravnik zapoje s hrupavim glasom najmilejšo Svojtičevo pesem: »Bili so že rešetarji« itd., vedoč, da bo z njo zelo ugodil hišnemu gospodarju.

Svojtič se kot gospodar zahvali za zdravico iz polne čaše, a v istem trenutku začuti, da mu je glava zelo polna, da jo komaj drži na ramenih. Začel je z njo kimati, oči so se mu začele sklapljati, pa tudi neka prokleta vročica ga je hudo napadla, da je mislil, da mu bodo možgani skočili na oči. Spoznal je, da ni več za bivanje, zato oddrs, prijemši se močno za mizo in pažeč na vsaki korak, polahko iz sobe in gre na dvorišče tako, kakor je bil oblečen v brezpetnikih in nočno haljo, »po domače«.

Na dvorišču je že vse oživel. Lavstavec švigajo okoli strehe, perutnina se oglasa in tudi v hlevu je vse živo. Kočijaž Miško švedra sedaj iz hleva, sedaj v hlev. Gorostasno kletev, ki je tu in tam prihajala iz hleva, je naznanjala, da živahno obuje s konjema, svojima gojencema. Na sredi dvorišča pa stoji voz sena, ki je prodan nekemu posestniku nedaleč od Stenjeva, in da ga bo treba danes zjutraj tja peljati.

odpomoči, za katerega bi gotovo rad dal vsak pošten Slovenec 1 K, v par letih bi se denar lahko nabral. Misel je lepa in tudi izpeljiva, Bog daj, da bi se tudi uresničila. I. P.

Balkanski dogodki.

ŠE VEDNO BOJI. — UMIKANJE IV. IN V. BULGARSKÉ ARMADÉ. — SRBI ZA-SEDAJO OBMEJNE TOČKE.

Belgrad, 14. julija. (Izvirno.) Iz Skoplja se javlja, da je včeraj zjutraj bulgarski oddelek poizkušal napad pri Zajecarju. Boj se je bil med predstražami. Ko je stopila v akcijo srbska artilerija, so Bulgari pobegnili.

London, 14. julija. »Times« poročajo iz Skoplja, da se je bitka pri Krivi Palanki zelo dolgo vršila in da se je končala s silnim uspešnim sunkom Srbov, ki so zavzeli hrib Palanko, visok 1669 m, ki dominira vhod v Küstendil.

Belgrad, 14. julija. Srbi so zasedli Bosilev-grad, 15 km od meje med Caribrod in Küstendilom. Srbske čete so na tem, da zavzamejo tudi Caribrod.

Belgrad, 14. julija. Včeraj zjutraj so vzeli Srbi grič Lesko, ki leži 12 km zahodno od Küstendila in ki tvori najvažnejšo bulgarsko postojanko pred Küstendilom.

Belgrad, 14. julija. Brzojavni urad poroča, da ni avtentičnih poročil, da se je že zavzel Küstendil.

Sofija, 14. julija. »Agence telegraphique bulgare« poroča: Komunikacije glavnega stana izvaja: Prvoten načrt bulgarske armade, ki je stala nasproti Srbom in Grkom, je nameraval, da se zasedejo kraji, ki naj bi pripadli Bulgariji, ko se spori poravnajo in da se brani bulgarski teritorij proti morebitni srbski invaziji. Odkar so se pričele operacije do danes je sedem bulgarskih divizij zadržalo celo srbsko armado. Druge bulgarske armade, kar se lahko odkrito pove, niso podvzele nobenih resnih operacij, izvzemši forcirane marše, ki ga je podvzel general Kutinčev, ki je Knjaževac zasedel in že Pirotu grozil, ko je moral iz zgolj političnih razlogov zapustiti Srbsko. Proti Grški operirajo izpočetka sem le slabi oddelki generala Ivanova. Operacije imajo zgolj defenziven značaj. Neznatni Ivanovi oddelki so vzdržali desetdnevni napad Grkov in so preprečili srbsko-grški načrt, ki bi bil lahko postal usodepoln za našo četrto armado. 20.000 bajonetov, podpiranih s slabo artilerijo, smo zadrževali celo grško armado, medtem ko so zasedle naše čete odkazane jim kraje. Ivanova armada se zdaj, ko je izvedla te težavne operacije, nahaja v izbornem položaju in je pripravljena, da zlomi obupne poizkuse Grkov. Napačna so vsa poročila o porazih raznih bulgarskih oddelkov.

Sofija, 14. julija. General Ivanov, poveljnik 2. bulgarske armade, je z neznatnimi silami izvedel sijajno umikanje in je s tremi brigadami zadrževal prodiranje 100.000 mož močne grške armade. Grška armada se je, kakor znano, zadržavala pri Kilkisu, kjer je stalo le 6 bulgarskih bataljonov. Grki so pa potrebovali 10 dni, da so zavzeli Belašico planino.

Dunaj, 14. julija. »Militärische Rundschau« poroča, da 11. t. m. ni bilo med

Srbi, Grki in Bulgari boj. 12. t. m. se je bil večji boj pri Krivi Palanki, v katerem so bili Bulgari vrženi nazaj. Kovačeva bulgarska skupina (IV. armada) stoji najbrže že pri Pečevu. Grki nadaljujejo ofenzivo in sicer z nekaterimi oddelki proti Nevrokopu, z glavno svojo silo pa proti Kresni, ki leži vzhodno od Pečova.

× × ×

DELO RUSIJE ZA MIR. — SOVRAŽNOSTI ŽE USTAVLJENE? — SRBIJA JE ZA MIR PRIPRAVLJENA. — KONKRETNI PREDLOG RUSIJE GLEDE PRIHODNJE MEJE.

Peterburg, 14. julija. Tu se je pod predsedstvom Kokovceva vršil ministrski svet, v katerem je Sazonov poročal o balkanskem položaju. Car je, kakor se govori, izrazil svoje nezadovoljstvo, ker se Srbija in Grčija obotavljata odgovoriti na posredovalni predlog Rusije. Ako bi se Srbija in Grčija še dalje upirali, jima bo Rusija odtegnila svojo diplomatsko podporo. Z zdaj se Rdečemu križu ne dovoli na Balkan odpotovati.

Pariz, 14. julija. »Figaro« poroča: Bulgarija je sklenila se s Srbijo in Grčijo direktno potom delegatov pogajati, nakar se bodo sklenili po premirju takoj tudi mirovni preliminariji. Bulgarija se z ozirom na posledice, ki jih utege to imeti na notranji položaj v deželi, nekoliko obotavlja, največ težav pa je pričakovati od Grčije, ki stavlja prekomerne zahteve. Vendar pa se Grčija ne bo mogla resno ustavljati, ker je rešitev južnoalbanskega vprašanja in vprašanja otokov odvisno od Evrope.

Belgrad, 14. julija. Zastopniki Rusije, Francije in Anglije so v soboto drug za drugim posredovali pri srbski vladi, da bi ustavila sovražnosti in sklenila preliminarni mir. Pašić je odgovoril, da mora najprej vprašati vrhovno vojno poveljništvo, če ustavljenje operacij ne oškoduje srbske pozicije v vojaškem oziru. Nikakor pa se sovražnosti ne morejo ustaviti brez preliminarnega miru, s katerim se Bulgarska zaveže, da sprejme solidarne pogoje Srbije in Grške, ki se tičejo teritorialnih zahtev. Razen tega naj Bulgarska pristopi novi Balkanski zvezi na trdnjši podlagi. Ako sprejme Bulgarska ta pogoj, sta Srbija in Grška pripravljene napraviti Bulgarski teritorialne koncesije. V političnih krogih zagotavljajo, da podpisane preliminarni mir tudi Rumunija, ki pristopi tudi novi Balkanski zvezi.

Pariz, 14. julija. Bulgarski diplomatski agent priznava poraz Bulgarov in nujno zahteva, naj velesile posredujejo. Peterburški kabinet je v Atenah in Belgradu sledeče predlagal: Makedonija naj se tako razdeli, da tvori mejo med Bulgarijo in Srbijo in med Grško in Srbijo na eni strani vardarska dolina do Gevgelija, na drugi strumiška dolina do Gevgelija. Seres pripade Grški, Kavala in Drama pa morata ostati bulgarski. Grški ministrski predsednik bo o tem predlogu konferiral s kraljem.

Pariz, 14. julija. »Matin« potrjuje, da je Rusija kot mejo predlagala vardarsko dolino. Francijo je stala nova vojska tri milijarde na kurznihi izgubah. (?) Francija nadaljnje vojske že iz tega ozira ne more trpeti. Grčija zahteva vse egejske otoke, vključivši one, ki jih ima Italija okupirane. Zdaj pa zahteva še Dramo in Kavalo. Teh pa ne bo dobila. Ako bo Grčija mir zavlačevala, bo čutila posledice. Srbske zahteve so veliko zmernejše.

Belgrad, 14. julija. (Uradno.) Poročilo, da je Srbija odklonila mirovna pogajanja, je popolnoma izmišljeno. Srbija je izjavila, da je pripravljena počakati na bulgarskega pooblaščenca, s katerim bi se pogajala radi mirovni preliminarijev. Ko se ti podpisujejo, je Srbija takoj pripravljena sovražnosti ustaviti.

Atene, 14. julija. Govori se, da se sestane Venizelos in Pašić v Nišu.

Sofija, 13. julija. Današnja seja sobranja je bila prekinjena. Ministre in voditelje opozicije je pozval car h kronskega svetu.

Belgrad, 14. julija. Na podlagi poročila vrhovnega armadnega poveljništva o vojnem položaju je vlada izdala ukaz, da se ustavi vsaka ofenzivna operacija. Ruski poslanik Hartwig je Pašiću izrekel zahvalo Sazonova.

Rim, 14. julija. Merodajni krogi potrjujejo poročilo o prekinjenju sovražnosti na Balkanu in pristavljajo, da so poleg Srbov in Grkov operacije ustavili tudi Rumuni (?).

× × ×

STRAŠNA ZVERINSTVA BULGAROV. — KAJ PRAVIJO V SOFIJI. — BULGARI ZAŽGALI TUDI AVSTRIJSKI KONZULAT V SERESU.

Belgrad, 14. julija. (Izvirno poročilo »Slovenec«.) Glasom vesti iz Štipa se potrjuje, da so čete III. srbske armade našle na bojišču mnogo pohabljenih vojakov. En vojak je ležal, pokrit s kamenjem, z odsekano glavo; glava se ni našla. Drugi je imel kožo popolnoma s obraza sneto, drugi zopet je bil najden težko ranjen z izkopanimi očmi. Nek vojak je bil spečen. Med karaulama Soba in Toplika so našli

mного vojakov z izkopanimi očmi, odsekanimi nosovi, razparanimi trebuh in vun vrženimi črevami. Po poročilu 2. polka so Bulgari v prvi noči borbe sploh vse ranjence prebodli; ko so se umikali, so ranjencem s puškinim kopitom glave razbili. Ko so se srbske čete po preganjanju Bulgarov vrnile v svoje pozicije, so našle razsekanih glav in prebodene: poročnika Ristovca, narednika Laketico, več podčastnikov in mnogo infanteristov. Po boju na koti 650 se je isto konstatiralo, ravnotako v boju 16. polka, kjer se je dognalo, da so bulgarski komitaši obletavali bojno polje, da pokoljejo srbske ranjence. Pri Krivolaku so Bulgari grozno divjali. Niso pobabili samo vojakov, ampak tudi kmete in kmetic in zažgali hiše. Pri Knjaževcu so pobili starce, žene in otroke; veliko preko stotino otrok so onečastili, tako da je za tem umrlo že 60 malih deklic. V Knjaževcu so došli tuji časnikarji in predstavniki sanitetnih komisij, da se o tem uverijo, in so uboge žrtve fotografirali. Pri Krivolaku so našli vojake, na zid pribite in pohabljeni! Vodstvo srbske armade bo vse podatke zbralo in se bodo o tem obvestile vse velesile, da se cela Evropa prepriča o grozodejstvih Bulgarov. Bulgari so pač imeli namen s temi nečuvnimi zverinstvi prebivalstvo prestrašiti, da bi panika prešla tudi na srbske čete, kar se jim ni posrečilo. Na povratku so Bulgari vso zemljo opustošili in vse poklali, kar jim je pod roke prišlo, kar ima za posledico, da prebivalstvo Bulgarov mrzi in da bodo Srbi in Grki zahtevali posebne garancije za Nebulgare v bodoči Bulgariji.

Belgrad, 14. julija. (Izvirno poročilo »Slovenec«.) Ruski in francoski konzul v Skoplju sta včeraj posetila bolnico, da se na lastne oči prepričata o zverinstvih Bulgarov. Vse te žrtve so padle ob priliki nočnega napada Bulgarov na celi fronti, ko so se srbske predstraže na Bregalnici in Zletovski reki začasno umikale. Vsi ti vojaki so bili potem, ko so bili ranjeni, od Bulgarov pohabljeni. Vojak Sava Bogdanović je ruskemu konzulu povedal: Mene so Bulgari na predstraži pri Bregalnici ranili, vjeli in zvezali. Nato so me izpraševali glede razporedbe in moči čet in mi, da me ustrašijo, odsekali eno uho. Jaz sem klical: Ubijte me! Jaz ničesar ne vem, jaz sem se za vas boril pri Odrinu! Oni so se pa temu smejali. Zdravnik je odvezal obvezo in konzuloma pokazal zverinsko strašno razsekano glavo. Vojaka Milutin Nikolić in Radovan Krajčinović sta bila, ko sta ranjena ležala, od Bulgarov prebodena z bajoneti; eden sedemkrat. Sava Rakić od 6. polka je umrl, ker so mu Bulgari, ko je ležal od šrapnela ranjen na nogi, na ukaz komandanta 12. bulgarskega polka, podpolkovnika Tilova, pogнали kroglo skozi usta in polomili rebra. Oba konzula sta svojima vladama o teh grozovitostih poročala.

Sofija, 14. julija. Nasproti grškim in srbskim poročilom o izgredih Bulgarov se naglašja, da Srbi in Grki nečuvno z Bulgari postopajo. V Traciji Grki in Srbi zapirajo in izganjajo vse nekoliko izobraženejše Bulgare. Zasedeno ozemlje izpreminjajo Grki in Srbi v puščavo. Vsa bulgarska mesta in vasi so Grki zažgali. Iz Kilkisa je došlo v Sofijo 200 bulgarskih rodbin. V okrajih Doiran, Strumnica, Štip itd. so vse ceste, ki vodijo v Bulgarijo, polne beguncev, ki v Bulgarijo beže in ki pripovedujejo o Srbih in o Grkih grozne stvari. Bulgarska vlada je pripravljena pritrčiti, da se izgredi po mednarodni komisiji preiščejo.

Atene, 14. julija. Od 37.000 prebivalcev Seresa jih je 20.000 brez strehe in hrane. Bulgari so ljudi križali, razsekavali in žive zažigali; nekega moža so na vrata pribili; veliko ženah je vsled ostudnih nasilstev pomrlo.

Solun, 14. julija. Med strašnimi urami, ki so jih prebivalci mesta Serres preživeli, ko so Bulgari v mestu plenili in je zažigali, je bila oplenjena in zažgana tudi hiša avstro-ogrškega konzula Zlatka. Zastave Bulgarov niso poškodovale. Tudi laški konzulat je bil oplenjen. Vsa javna poslopja, izvzemši vojašnice, vladnega poslopja in brzojavnega urada, so zgorela.

Solun, 14. julija. Avstro-ogrski konzul v Seresu, Zlatko, je poslal sledeče poročilo: V petek je en oddelek bulgarske infanterije in kavalerije obstreljeval Seres. Infanterija je nato v mesto vdrla in je zažgala, posamezni vojaki so pa začeli klanje. Skoro vse mesto je porušeno. Število žrtev je veliko, 20.000 ljudi je brez strehe. Redni vojaki so napadli tudi hišo avstro-ogrškega konzulata. Konzula, personal in v konzulat zbežale avstro-ogrške podanike so gnali na nek grič, konzulat pa zažgali. Podanikom so grozili s smrtjo, se pa nato zadovoljili z visoko odkupnino. Ubili so le enega Avstrijca, Birona, ostali so v najhujšem položaju. Ko so vkorakale v mesto grške čete, se je vpostavljal red. Bulgari so streljali tudi na hišo italijanskega konzula.

Sofija, 15. julija. Bulgarski oddelek, odposlan 11. t. m. v okolico Seresa, da rekočnoscira, je zadel na 1000 Grkov, ki so se umaknili po boju deloma v mesto in na

griče. Ko so prišli Bulgari blizu Seresa, so nanje Grki iz hiš streljali. Vnel se je boj. Grke so Bulgari prisilili, da so se umaknili, prej so pa še zažgali bulgarsko skladišče. Ker je bil močan veter, je kmalu celo mesto gorelo. Medtem ko so Bulgari gasili, so pa Grki plenili in krali Turke in Bulgare, med njimi žene, otroke, starce, ranjene vojake in uradnike.

Solun, 14. julija. Radi dogodkov v Seresu sta odpotovala v Seres avstro-ogrski in italijanski generalni konzul, da preiščeta okolnosti.

× × ×

AKCIJA RUMUNIJE.

Bukarešt, 14. julija. Bulgarski poslanik Kalinkov in poslaniško osebje se je s posebnim vlakom iz Bukarešte odpeljalo v Gjurjevo, odtod so se odpeljali v Ruščuk. Vojno stanje med Bulgarijo in Rumunijo sedaj tudi formalno obstoja. Kakor se zagotavlja, je bulgarski poslanik Kalinkov sam zahteval, da naj ga odpokličejo, ker ga je neki tukajšnji list napadal, toda poučeni krogi sodijo o tej stvari drugače. Rumunija je bulgarskega poslanika sama prisilila, da odpotuje, da onemogoči dr. Danevu sklicevati se na veljavnost peterburškega protokola glede Silistrije, ki ga Rumunija smatra za razveljavljene.

Dunaj, 14. julija. Rumunski prestolonaslednik Ferdinand je hudo rusofilen. Kar zdaj Rumunija na Balkanu uganja, je po mnenju nekaterih krogov na Dunaju, le delo v službi Rusije, čeprav spretno zavito v formulo »balkanskega ravnotežja«. Grofa Berchtolda je svariti, naj ne podpira Rumunije brezpogojno.

Sofija, 14. julija. Vlada je obveščena, da prodirajo Rumuni tudi čez Dobrič.

Bukarešt, 14. julija. Po poročilih listov so Rumuni včeraj zasedli Dobrič in Balčik. Bulgari se nikjer ne upirajo.

Dunaj, 14. julija. »Militärische Rundschau« poroča, da so se pojavile močne rumunske čete tudi severno od Korabije. Iz tega se dá jasno sklepati, da so Donavo prekoračili tudi v smeri proti Sofiji.

× × ×

SRBIJA IN RUMUNIJA.

Belgrad, 14. julija. Iz belgrajskih diplomatskih krogov se k položaju poroča to-le: Srbija in Bulgarija vojne akcije ne moreta ustaviti preje, dokler se Bulgarija ne odloči sprejeti mirovni preliminarijev. Drugače bi se lahko ponovil slučaj iz prve vojne: kakor hitro bi Bulgarija zbrala svoje razbite čete, bi lahko sovražnosti zopet začela; ravnotako bi storili Srbija in Grčija, ako bi videli, da ju hoče Bulgarija pri pogajanjih izigrati. Srbsko-bulgarska zavezništva bosta torej vojno nadaljevala, dokler se Bulgarija ne vda njunim teritorialnim zahtevam, ki bodo pa sedaj najbrže višje, nego so bile pred vojno. Vse je odvisno od tega, kako se bo Bulgarija sedaj zadržala. Za enkrat je vsekakor pričakovati, da se bo z vsemi silami, ki so ji še na razpolago, skušala upreti prodiranju srbsko-grških čet. Toda rumunska akcija jo bo kmalu prisilila sprejeti mirovne preliminarije, ker so v Bukarešti odločeni prodirati naprej, tudi do Sofije, dokler Bulgarija konečno ne pritrči predlaganim srbsko-grškim zahtevam. Svoje lastne zahteve bo Rumunija stavila pri mirovni pogajanjih, katerih se bo vsekakor tudi ona udeleževala. Ni dvoma, da bo pri sestavi nove balkanske zveze igrala Rumunija velevažno vlogo. Saj je že s svojo sedanjo akcijo stopila v balkansko zvezo. Kajti med Srbijo in Rumunijo obstoji glede sedanje rumunske akcije sporazum, ki je znan tudi v Atenah, na Cetinju in v Peterburgu. Še več: Med Srbijo in Rumunijo je sklenjena striktna pogodba, glasom katere se Rumunija pritegne novi balkanski zvezi kot peti činitelj. Rumunijo sta tako Srbija kakor Bulgarija že preje pozivali, da pristopi balkanski zvezi, ravnotako tudi tripelententi; toda Rumunija ni mogla tjevidan riskirati varne zaslombe, ki jo je imela v trozvezi, in je čakala, da se pokaže življenska in odporna moč balkanske zveze. Ko je pa Bulgarija s svojim nastopom ogrozila obstoj te zveze, se je Rumunija odločila poseči v dogodke v tem smislu, da se ohrani na Balkanu ravnotežje in tako zagotovi trden temelj za zvezo med vsemi balkanskimi državami, ki bo na tem temelju postala faktor, s katerim bo vsaka sila morala računati. Taka zveza bo nudila dovolj koristi in varnosti tudi Rumuniji, ki bo vsekako v njej zavzela svoje mesto. — Kar se tiče Srbije in Grčije, ni nobene nevarnosti, da bi se rad irazdelitve ozemlja sprli, kajti v tem oziru sta se natančno sporazumeli in pogodili. Možne bi bile le nebitvene izpremembe. V glavnem ima iti srbsko-grška meja od južnega dela Ohridskega jezera čez južni del Prespanskega jezera do Florine, ki pripade Srbiji; od to dčez Vodeno, o katere usodi še ni odločeno, do Doirana in Demirhissarja, ki najbrže pripade Grčiji; Srbija bi dobila pe-lagonsko ozemlje, večji del bitoljske železnice, večji del vardarske doline in strumično dolino. — Grčija pa široko solunsko

Gospod Svojtitch pošeta malo po dvo-rišču in začne vdihavati čisti, hladni zrak. Uh! kako to prija! Ali je glava pijana, zaspana, — a v hiši se ne more odpočiti. Prebudili ga bodo gostje. Imel je navado, da se je vedno skrtil pred gosti, ako je obnemogel vsled premnoga pitja, — to sklence tudi danes. Kam hoče, kam, hajdi vzpne se na voz. O, kako je na njem lepo in krasno. Sveže seno diši, kakor ravno pečeni koruzni storž; da, to je vživanje! Gospod Svojtitch se malo pretegne, podvije desno roko pod glavo, možgani se mu zazibljejo in on zaspi, — zaspi — nem, kakor ona žrd, na katero se je bil naslonil z ledji.

Spavaj mirno, gospod Janko! Naj te blaži sladki sen.

Iz hiše se je čul še vedno ropot in žvenket čaš. Slišal se je včasih celo glas pravnikov, ki je začel to in ono peti, ali je skoro prenehal; izdal ga je glas, a tovariši mu niso mogli pomagati.

»Hej, Janko, hej, gospod Svojtitch!« se oglasi sedaj ta, sedaj oni gost s hišnega hodnika. Spomnilo so se, da ni gospodarja v družbi. Sumljiva stvar! V sobah ga ni, a kam je šel? A gospa je znala vse goste pomiriti, da je to gospodarjeva navada, skriti se kamorkoli pred gosti, kadar mu je »dosti«. In pri tem je ostalo. Gostje so poleg vesele gospe pili dalje do zore, a gospod Svojtitch je spal na vozu. Že je bilo popolno jutro, ko so odšli Svojtitchevi gostje iz njegove hiše. Gospa začne iskati svojega Janka, a ker ga ne more najti, gre tudi sama, da se malo vleže, prepričana, da je Janko v varnem zavetju, kakor navadno. Ko se bo naspal, bo že sam prišel.

(Konec sledi.)

zaledje s Solunom, cel kalkidiški polotok, dobre strateške postojanke na gorah, ki obvladujejo dohod k Solunu in orfanski morskali zaliv pri Orfanu ali celo pri Kavali. — Nasproti Bulgariji bi šla mejna črta ob Strumici ali celo ob črti: Osogorska planina, Maleska planina z mestom Pečevo, potem ob Strumici od Demirhisarja do Tahinskega jezera, tako da bi Srbiji ne ostalo samo celo Ovčje polje, Kratovo, Kočani, Štip, Radovište, Pečevo in Strumica, marveč tudi cela dolina reke Bregalnice od njenega izvira, cela Plackaviška planina, južni del Maleske in severno-zapadni del Bjelaniške planine. Na ta način bi bilo srbsko in grško ozemlje strateško zavarovano, obenem pa zagotovljeno ravnotežje na Balkanu. Srbija bi potem merila 95—100.000 km², Bulgarija pa 130—140.000 km². Treba upoštevati, da bo morala Srbija Črno goro za njeno sedanjo pomoč odškodovati v Sandžaku in Stari Srbiji. — Kar se tiče glasov o evropski konferenci, ki bi znala iznova razviti celokupno balkansko vprašanje — z albanskim vred — in se eventualno izreči za avtonomno Makedonijo, so maloverjetni. To bi bil sicer časten izhod za Bulgarijo, toda nov vir za večne nemire. Gotovo je pa, da se takoj po sklepu mirovni preliminarijev vrši konferenca v Peterburgu — že zato, da se dá ruskemu carju primerno zadoščenje. Mirovni preliminariji se najbrže podpišejo v kakih desetih dneh, končni mir pa šele v jeseni.

× × ×

TURŠKA AKCIJA.

Carigrad, 14. julija. O prodiranju turške armade se oficijelno ničesar ne razglasa. Listi poročajo, da so turške predčete došle do Muratlija. Tudi železnico hitro popravljajo.

Dunaj, 14. julija. »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča iz Carigrada: Porta obvešča, da je ukazano turški armadi, naj zasede kraje, ki pripadajo Turčiji. Ni pa misliti, da gre le za črto Enos-Midia. Turki bodo najbrže prodirali do reke Ergene, da se doseže naravnostna meja, kakor je črta Enos-Midia. Več znamenj kaže, da se pripravljajo močan grški zbor, ki se čeni nad dve diviziji, da vdere v Trakijo, morbiti celo do Odrina. To bi bilo znamenje za paralelno akcijo Turčije in Grčije.

RUSIJA NAUČI TURČIJO PAMETI.

Peterburg, 14. julija. Tu se zagotavlja, da je Sazonov v Carigradu namignil, da če turška armada prekorači v Londonu dogovorjeno mejo, Rusija ne bo ostala mirna in da lahko hitro postane akutno armensko vprašanje. (Lekcijo utegnejo dobiti tudi Grki, če se sami kmalu ne spametujejo.)

× × ×

RUSIJA NA SRBIJO NI PRITISKALA.

Belgrad, 14. julija. (Oficijelno.) Kotak ruskega poslanika Hartwiga ni imel značaja intervencije. Tudi ni res, da bi bil Hartwig vznevoljen, ker se Pašić ni hotel podvreči razsodbi, zaprosil za avdienco pri kralju. Hartwig je le svetoval, naj se sovražnosti ustavi in začne preliminarna mirovna pogajanja.

× × ×

BOBČEV PRIZNAVA, DA JE BULGARSKA PRVA NAPADLA.

Pariz, 14. julija. Tukajšnji politični krogi so dobili sledečo informacijo: Bulgarski poslanik v Petrogradu, Bobčev, je včeraj na ponovni konferenci s Sazonovom priznal v imenu svoje vlade, da je Bulgarska povzročila sedanjo vojno in je ponovno prosil Rusijo za nujno posredovanje.

× × ×

NEMČIJA SE VEDNO BOLJ OD AVSTRIJE ODMIKA. — AVSTRIJA SE JE UDALA. — BALKANSKI KONFLIKT REŠI KONFERENCA BALKANCEV V PETERBURGU.

Berolin, 14. jul. Misel grofa Berchtolda, naj bi se v svrhu ureditve balkanskega vprašanja sklicala evropska konferenca, se je v Berlinu zelo hladno sprejela. Nemčija stoji na stališču, da je prav, če vzame to težavno vprašanje v roke Rusija, ki je bo gotovo primerno rešila, ker se bo morala ozirati na Rumunijo, ki hoče pravične razdelitve sil na Balkanu. Nemška diplomacija očita grofu Berchtoldu, da je Rumunijo sam od Avstrije odbil, kar Nemčiji ne more biti prav. Balkanske zveze se ni treba bati, ker vsled antagonizma med Srbijo in Bulgarijo še dolgo ni verjetna, sicer pa si utegnejo slovanske in neslovanske države na Balkanu vedno nasprotovati; končno balkanska zveza, tudi če bi se osnovala, še dolgo ne bo nevarna. Nemčija ima važne interese v Mali Aziji, vsled česar ne more in tudi neče riskirati konflikta z Rusijo in Anglijo. Bilo bi

naravnost smešno, če bi zopet nastal evropski konflikt zaradi meja v Makedoniji. »Reichspost« danes Nemčijo napada, češ, da ji je prestriž Avstro-Ogrske prešlo na srco. V Nemčiji pa sodijo, da je Evropa večnege vznemirjenja zaradi Eajkana že sita in da ne gre sedanjega položaja, ki se bo dal primeroma lahko rešiti, še bolj zamotavati. S tem naziranjem v Nemčiji so v zvezi govornice, da grof Berchtold odstopi.

Wiesbaden, 14. julija. »Wiesbadener Zeitung« objavlja intervju z nekimi nemškimi princem, baje nečakom rumunskega prestolonaslednika, glede na balkanske razmere. Princ se je zelo pritoževal proti Avstriji, ki ji očita, da je netila pri Bulgarih upe, ki bi jih ob sedanjem resnem položaju sicer ne bili gojili. Avstrijski politiki so tudi varali zahodno evropsko mnenje. Bati se je, da prične čez nekaj let Bulgarija novo vojsko, ko se okrepi.

Dunaj, 14. julija. »Neues Wiener Tagblatt« piše: Avstro-Ogrska, ki pripozna, da smejo balkanski narodi o svoji usodi sami odločevati, ne ugovarja, če se zedinijo na kakršnokoli razsodišče, a prejkoslej zavzema Avstrija stališče, da tako razsodišče ne sme preprečiti interesiranim velesilam, da razsodbo revidirajo. Množe se glasovi, da hočejo balkanski narodi sami na konferenci petih balkanskih ministrskih predsednikov urediti svoje zadeve. Glasovi o evropski konferenci so potihnil. Vsekakor je zmanjšana nevarnost evropske vojske z ozirom na to, ker je padla misel balkanske zveze.

× × ×

ZADNJE VESTI.

SRBSKI MINISTRSKI SVET. — ODLOČITEV KONCEM TEGA TEDNA.

Belgrad, 14. julija. (Izvirno poročilo »Slovenec«.) Danes popoldne so se vršile ministrske konference, ki so se bavile s položajem in eventualnimi zahtevami za mirovne preliminarije. O zahtevah zaveznikov se širijo razne vesti; tako n. pr., da bodo zahtevali celo dolino reke Strume ali Strumo kot mejo, dalje da bo Srbija glasom pogodbe z Grčijo dobila Seres in izhod na morje, ali da bo dobila ozemlje južno od Lerina itd. Vse te vesti označujejo na merodajnem mestu za gole kombinacije, pojasnil pa ne dajo nikakih, kar je seveda razumljivo. Za gotovo je znano le toliko, da bo morala Bulgarija gotovi del Makedonije odstopiti Srbiji in Grčiji kot celoti in si bosta potem zaveznici med seboj sami razdelili teritorije na podlagi prejšnjega sporazuma in s potrebnimi korekturami v zmislu ravnotežja v slučaju, ako bi bile teritorialne pridobitve večje ali manjše, nego je bilo predvideno. Vsekakor je upati, da bo položaj na bojnem in političnem polju že koncem tega tedna toliko jasen, da se bo mogoče lotiti preliminarinih določb in sklepati o premirju. Bulgarski mandatarji bi morali priti v Solun ali Belgrad, ali pa na kak nevtralen kraj na bojišču.

× × ×

VELIKA BITKA PRI KÜSTENDILU?

Belgrad, 14. julija. Iz Skoplja se poroča: Srbske kolone so prodrle že globoko v notranjost Bulgarske. Armada prodira proti Sofiji v treh kolonah. Pri Küstendilu se vrši sedaj strašna bitka, največja v dosedanjih balkanskih vojnah. Bulgarska armada se obupno brani in napenja vse sile, da zabrani Srbom pot v Sofijo. Ponovno so se že vrgle bulgarske čete za bajonetnim naskokom celo na pozicije srbske artilerije, katere učinki so naravnost strašni. Cele gore bulgarskih vojakov že leže pred srbskimi voji. Izgube so na obeh straneh velikanske. Vest, da so Srbi že zavzeli Küstendil, se sicer še ne potrjuje, vendar pa se pričakuje padec mesta v najkrajšem času. Z aventične srbske strani se potrjuje, da se faktično vrši pri Küstendilu velika bitka med Srbi in Bulgari, katere izid pa dosedaj še ni znan.

× × ×

SRBIJA ZA ZMerno POLITIKO.

Belgrad, 14. julija. (Izvirno poročilo »Slovenec«.) Nocojšnja »Samouprava« polemizira z nekaterimi listi, ki so pisali, da se mora Srbija pri sklepanju miru držati načela: Vsak naj obdrži, kar je zavzel, — in piše: Tega načela Evropa ne priznava in se samo izjemno uporablja proti Turčiji. To načelo lahko postane nevarno in se zato ne sme poudarjati — zlasti pa v sedanji vojni, ko se Srbija z zavezniki bori za ravnotežje na Balkanu, kar gornji princip naravnost izključuje. Drugo vprašanje pa je, da-li bo mogla Srbija po vsiljeni ji vojni še ostati pri tistih teritorialnih zahtevah, ki jih te dreje

stavila. Kajti sedaj bo morala imeti večje ozire nasproti svoji grški zaveznici. Pa tudi to: Po zahrbtnem bulgarskem napadu bo morala sedaj mnogo bolj gledati na to, da zavaruje svoja ozemlja in vardarsko dolino. Njena zahteva za ohranitev ravnotežja bo sedaj mnogo jasnejša in močnejša, nego je bila v prejšnjih zahtevah. Vse to pa se more zahtevati in braniti brez nevarnega načela: Vsak naj obdrži, kar je zavzel. — Z ozirom na očitke, da srbska diplomacija s svojo popustljivostjo uničuje uspehe armade, piše »Samouprava«, da temu ni tako. Srbska diplomacija je vojski omogočila svobodno akcijo v turški in sedanji vojni in ji tako dala priliko, da maščuje Kosovo in opere s sebe Slivnico. Diplomacija je Srbiji povzdignila ugled in vrednost in ji s svojim lojalnim obnašanjem pridobila zaupanje Evrope. — O bulgarski politiki piše vladni list: To je politika šikan, zavijanj, umikanj, zavlačevanj in odgajanj. V navadnih razmerah se morejo s tako politiko pač doseči kakih majhni uspehi, toda v odločilnih trenutkih, ko se dogodki bliskovito hitro kopičijo, je taka politika pogubna, kar priča Turčija. Bulgarski državniki so preje na tem potu dosegli nekaj uspehov, zato so mu ostali zvesti. Ko je Srbija že v februarju opozorila Bulgarijo, da bo zahtevala odškodnine za svojo pomoč v Trakiji, je Bulgarija najprej odgovorila, da se bo po vojni že vse uredilo, potem je pa odbila vse srbske zahteve. Enako je Bulgarija postopala nasproti Grkom in jih končno z orožjem napadla. Ravnotaka je bila z Rumunijo, ki je svoje zahteve glede regulacije meje že davno pred izbruhom balkanske vojne poudarjala. Ko je Rumunija končno pristala na petburško konferenco, jo je Bulgarija do zadnjega trenutka šikanirala, tako da se je morala komisija, ki je imela v podrobnosti urediti 3kilometersko mejo okrog Silistrije, — raziti! Ravnotaka je sedaj izzvala Turčijo, ker ni hotela izprazniti teritorije, ki glasom mirovne pogodbe pripadajo Turčiji. Ta metoda bi mogla Bulgarijo dovesti do katastrofe. Vsaj prizanesljivi nasveti pametnih in iskrenih Francozov naj bi spametovali bulgarske državnike, da se trezno ozro krog sebe in se nemudoma odločijo za žrtve, da rešijo Bulgarsko večjih nesreč. Vsak trenotek omahovanja prinaša nove nevarnosti in novo škodo. Bulgarija se mora iskreno in neposredno obrniti na Srbijo in Grčijo in si prizadevati, da se sklene mir prej, predno so postale razmere zanjo še težje.

× × ×

DROBNE VESTI.

Belgrad, 14. julija. Kljub zdravstvenim odredbam se kolera strašno širi, osobito med ranjenci v Belgradu in v Kragujevcu. Dozdaj so 50 slučajev doznali. Pri Ovčjem Polju leži do 1000 na koleri umrlih bulgarskih vojakov.

Belgrad, 14. julija. Po zasebnih poročilih iz Skoplja so našli pri Radovištu 80 strašno razmesarjenih srbskih ranjencev. Glavni stan jih je pustil fotografirati. Masakrirati jih je baje ukazal poveljnik 21. bulgarskega polka.

Frankobrod ob Meni, 14. julija. Neki v Švico pobežli bulgarski častnik je izjavil dopisniku »Frankfurter Zeitung« v Genfu, da je moral bojišče zapustiti, da uide nevarnosti, da ga vojaki ubijejo. Več častnikov so namreč bulgarski vojaki že ubili, ker vojaki nočejo vojske. Če vlada svojega stališča ne izpremeni, je državljanska vojska v Bulgariji neizogibna.

Sofija, 12. julija. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Ponoči, 10. julija, so bulgarske čete pri Dedeagaču zapazile, da so na nekem grškem parniku rakete zažgali. Metalci luči so nato razsvetlili hišo grškega konzula, ki je pričel s svetilko dajati znamenja. Pri preiskavi v konzulatu so našli veliko orožja in signalov. Konzula so izročili sodišču. Grško prebivalstvo izživlja bulgarske vojake in so nekateri Grki celo iz hiš na bulgarske vojake streljali. Več kolovodij, osobito v Seresu, so Bulgari zaprli. V Gevkelisu je prebivalstvo radostno Bulgare sprejelo, ko so pa došli Grki, je prebivalstvo pobežnilo, ker se je balo, da Grki mesto zažgo, kakor so zažgali Kilkiš in druge kraje.

Peterburg, 14. julija. »Rječ« poroča: Bulgarsko brodogeje se je izvzemi ene krizarice pripeljalo v Sevastopolj, kjer se razoroži, ker je poteklo že 24 ur, kolikor časa sme vojujoče se brodogeje ostati v kakem nevtralnem pristanišču.

Budimpešta, 14. julija. »A Nap« poroča iz Zemuna: Srbski kralj Peter leži že več dni nevarno bolan v Belgradu. Trpi na stari svoji organični bolezni. Zdravi ga višji fizik dr. Sondermayer. Kraljevo stanje se je baje tako poslabšalo, da se boje katastrofe. Radi nevarne kraljeve bolezni je bil prestolonaslednik Aleksander iz glavnega stana v Skoplju pozvan v Belgrad. Kraljevo bolezni ljudstvu prikrivajo.

Notranje politične zadeve.

Zapriseganje novega ogrskega trgovinskega ministra. — Imenovanje ministra za Hrvaško. — Vseučilišniki zavarovani za slučaj bolezni in nezdod. — Češka kriza.

V Ištu je cesar v Tiszovi navzočnosti zaprisegel novega ogrskega trgovinskega ministra Harkanya. Po zaprisegi je cesar zaslišal Tiszo v avdienci, ki je trajala pol-druugo uro. Tisza je po ogrskih poročilih poročal cesarju o splošnem položaju, o razmerah v vladni stranki in o hrvaškem vprašanju. Baje je že določeno, da postane minister za Hrvaško grof Pejacsevich, ki bo baje že med 23. in 25. t. m. v Ištu po cesarju zaprisežen. — Akademični senat nemškega vseučilišča v Pragi je sklenil, da s prihodnjim šolskim letom uvedejo za vseučilišnike obvezno zavarovanje za slučaj bolezni in nezdod. Bolniško zavarovanje se izvede po vzorcu v Nemčiji in bo vseučilišče samo upravo vodilo, glede na nezdodno zavarovanje se pa sklene pogodba s kako nezdodno zavarovalnico. Če ta načrt naučno ministrstvo potrdi, pričneta zavoda poslovati že z bodočim šolskim letom. — Predsednik češkega državnoborskega kluba Stanek izjavlja v »Moravskem Venkovu«, da se kriza na Češkem ne more drugače rešiti, kakor da se razpusti češki deželni zbor in da se takoj nove volitve razpišejo, med tem naj se pa češke deželne finance tako sanirajo, kakor je to deželno odbor predlagal. Cesar ne bi pritrđil, da se s silo odstrani deželni odbor in da se krši ustavo.

Dnevne novice.

+ Odbor S. K. S. Z. je razposlal statistične pole o delovanju vseh izobraževalnih društev S. K. S. Z. od 1. julija 1912 do 30. junija 1913. Društva prosimo, da na vseh 26 vprašanj točno in takoj odgovore. Podatki se nujno rabijo za posvetovanja na katol. shodu.

+ Shod v Cerkljah pri Kranju. V nedeljo, dne 13. t. m. se je vršil v Cerkljah ob navzočnosti nad štiristo volilcev v dvoranji mogočnega »Ljudskega doma« prvi politični shod. Privedila ga je »Kmečka zveza« za kranjski okraj. Shodu je predsedoval nje načelnik g. Brodar. Kot govornika sta nastopila g. državni poslanec Demšar in pa g. profesor Marinko. Prvi je poročal zanimivo o državnih in deželnih razmerah. Drugi nam je pojasnil delo S. L. S. glede električnih naprav in se dotaknil tudi v govoru glavarice kranjskih liberalcev, kar je vzbudilo nekaj veselja. Sprejeti sta bili sledeči resoluciji: Mnogoštevilno zbrani volilci iz občin Velesovo in Cerklje na shodu v Ljudskem domu v Cerkljah dne 13. julija izražajo neomajno zaupanje poslancem S. L. S. Zborovalci čestitajo g. deželnemu glavarju k njegovim petdesetletnici in z ogorčenjem obsojajo podle napade na njegovo osebnost, kojih edini namen je škodovati S. L. S. Ti napadi so vsem zborovalcem le vzpodbuda, da se s še večjo vnemo oklenejo Kmečke zveze in delajo z vso silo na to, da bodo pri prihodnjih volitvah liberalci, ki hočejo s temi napadi buditi med ljudmi nezaupanje do stranke in naših poslancev, poraženi do zadnjega moža. Druga resolucija se pa glasi: Shod Kmečke zveze v Cerkljah izraza deželnemu odboru odločno željo, da izpremeni deželni odbor obč. vol. red v toliko, da se vrše občinske volitve vsakih šest let mesto tri, da pa sedanji obč. odbori ostanejo toliko časa skupaj, da poteče šest let. V razgovor je prišla tudi zadeva nameravanega vodovoda po cerkljanski in velesovski okolici. Dogovorilo se je, naj sestoji odbor za to zadevo iz cerkljanskega in velesovskega župana ter načelnikov gospodarskih odsekov prizadetih vasi. Po lepo uspelem shodu se je vpisalo nanovo 38 mož v Kmečko zvezo. Ako izrazimo še željo, da bi se večkrat taki shodi priredili, smo izpolnili svoje častnikarsko poročilo.

+ Nehvaležnost plačilo usmiljenja. Dolj v Kandiji pri Novem mestu imajo usmiljeni bratje veliko bolnišnico, v kateri zdravijo več tisoč bolnikov na leto. In to vse zastonj, za bogajme. Hrana, oskrba, bolniški stroški, vse plača po največ zavod sam. Bolnišnica je neprecenljive dobrote za deželo, posebno za dolensko stran. In vendar se je dobila neka prismoda, ki je začela klobasati po liberalnih listih o tem zavodu in ga obrekovati na prav grd način. To neslano in neopravičeno kritikovanje zavoda v »Slovenskem Narodu«, ki nima z našim političnim strankarskim življenjem popolnoma nobenega stika, je kaj čedna ilustracija, da se mora pri nas vse, kar količkaj diši po cerkvi, z gnojem umazati, naj je tudi najbolj dobredelna naprava. No, usmiljeni bratje, ki nimajo za svoj trud nobenega plačila, razen zavesti dobrega dela, bodo vsled tega obreko-

vanja lahko se bogatejši postali na dobrih delih. Pač pa utegne to neprestano rovanje proti zavodu samo našim občinam škodovati. Če se ne bo to škan-dalozno pisanje prenehalo, ne kaže drugega, kakor da si priskrbe usmiljenih bratje za bolnišnico pravico javnosti in nastavijo za bolnike kakor drugod bolniške tarife. Potem naj pa pridejo zopet neslani čvekači, naj odpro svojo mošnjo, se postavijo pred zavod in povrneje revežem tisto, kar jim je njihov obrekljivi jezik vzela.

— **Kamila Theimer in »Reichspost«** Wagner sta brezdvomno na časnikarskem polju kapacitete, ki imata tako bujno fantazijo, da svoje sanje sama sebi verjameta. V bojni sreči ju morda naposled blamaža spravi skupaj. Če bere človek Wagnerjeva bojna poročila, se mu škoda zdi, da Theimerica ni šla za »Slovenski Narod« poročat na Balkan. Pa liberalna stranka je to odlično Slovanko, svojo novo vojskovodkinjo, ohranila za domače bojno polje, ker je mislila, da bo poraženo armado devica pripeljala k zmagi. Ta devica pa za zmage nima moči. Theimerica je vzela pod roke moderno bojno kopje, papir, ker je mislila, da se na tem sedaj najlože mori ljudi. No, mori že, pa samo tiste, ki morajo njene dolge časnikarske klobase brati. Liberalcem to žaganje prav privoščimo, ker mora sedaj skupno z vročino na njihove možgane temeljito vplivati. Za kakovost Theimeričnih »Sedanov«, »tragedij« in »katastrof« bodi v dodatku sobotnim našim izvajanjem iz zadnjega Theimeričnega pisma zabeleženo to: S. L. S. ima 27 voditeljev — natančno prešteto. Od teh jih je že 23 prestopilo na Theimerično stran, samo štirje so še z dr. Susteršičem. »Vseh drugih 23 je že očitno ali tajno za poravnavo z menoj in zato, da se žrtvuje vaša oseba, če se da tako poravnava doseči«, vzklika Theimerica. In to morajo liberalci brati in svojemu glavnemu glasilu verjeti, da je to produkt zdrave pameti. To je res imenitna vojskovodkinja, ki je vjela 23 voditeljev S. L. S. Za liberalce je samo to škoda, da so vjeti samo na »Narodovem« papirju in v — Theimeričnih možganih.

— **Poštni praktikant** je postal absolvirani gimnazijec Ivan Mohorč.

— **Z južne železnice.** Sprejel se je za tradniškega aspiranta Gabrijel Pirkmaier v Litiji. Premeščeni so: Anton Selan, asistent iz Št. Petra v Sežano; Rihard Uhl, začasni asistent, iz Sežane v Št. Peter; Michael Gala, asistent, iz Rakeka v Lienz; K. Wračko, uradniški aspirant, iz Litije v Stainach na Tirolskem.

— **Ustanovni občni zbor novomeške podružnice »Slovske zveze«** je bil v četrtek, dne 10. t. m., ob priliki občnega zbora dolenjske podružnice. Lahko rečemo, da dosedaj nobena podružnica »Slovske zveze« ni še imela tako impozantnega sestanka kakor dolenjska ta dan. V Rokodelskem domu v Novem mestu se je zbralo do 64 učiteljev in učiteljic ter duhovnikov-katehetov, katerih je bilo pa samo 16 in od teh še 5 oo. frančiškanov-učiteljev. Zborovanje otvoril nadzornik g. Štrukelj. Izvoli se predsednikom zborovanja g. Štular, nadučitelj iz Vavte vasi, zapisnikarjem pa g. Vrhovec iz Hinj. Soglasno se izvoli nato sledeč odbor za novoustanovljeno podružnico: Franc Štular, nadučitelj v Vavti vasi, Stanko Vrhovec, nadučitelj v Hinjah, o. Atanazij Ausser, učitelj v Novem mestu, Marija Surz, učiteljica na Sical, Julija Berlan, učiteljica v Zagradcu in dr. Ciril Ažman, profesor v Novem mestu. Besedo povzame član dež. šolskega sveta poslanec Evgen Jare, ki povdarja zlasti to, kako naj učiteljstvo išče kolikor mogoče ozkega stika z ljudstvom. V imenu kapiteljina pozdravi zborovalce gospod kanonik Zlogar. Gospod nadučitelj Polak predava nato »O pazljivosti na podlagi eksperimentalne psihologije«. Z velikim zanimanjem so sledili poslušalci g. predavatelju, ki je jasno, kratko in jedrnat obdelal ta za vsakega pedagoga tako važen predmet. Sklene se tudi soglasno, poslati gospodu deželnemu glavarju dr. Susteršiču čestitko k petdesletnici in zaupnico. Na zborovanje je došlo več brzojavnih in pismenih pozdravov. Pri obedu na vrtu g. Zurca v Kandji se je nato nabralo za »Slovensko Stražo« 20 K. Nehote pa so nasprotniki preskrbeli tudi za malo zabavo. Ko so se začeli zbirati zborovalci, je stal neki bradati možiček gologlav in s psičkom na vrvi in na glavnem trgu in s prav žurnalistskim pogledom motril veliko število dohajajočih učiteljev in učiteljic. In potem jim je sledil s svojim psičkom na vse kraje, seveda kakor se spodobi le od daleč, nabirajoč hrane za »Dan« in »Slovenski Dom«.

— **Šolo v Goricah pri Kranju** bo zgradil zidarski mojster Molinaro iz Škofje Loke.

— **Promoviran** je bil včeraj na dunajskem vseučilišču za doktorja prava g. Janko Kavčnik.

— **Umrla** je na Vinici c. kr. poštarica g. Gabriela Blinc.

— **Nesreča.** Notranje Gorice: V nedeljo, dne 13. t. m. popoldne so se kopal otroci v narasli vodi v takozvanem Goriškem grabnu; pri tem je pa nesreča hotela, da je utonil Franc Zlobec, hlapec pri Jos. Sojerju v Notranjih Goricah. Nesrečneža so po težkem žurnem iskanju mrtvega potegnili iz vode.

— **Slaba industrija s cementom.** Radi neugodnih razmer v industriji cementa preneha tvornica portland-cementa v Bakru. Podjetje je imelo tri milijone investirane v tvornici, pa vendar ni moglo vspevati. Izgube so bile od leta do leta večje in so dosegle 570 tisoč kron, vsled česar se sklenilo ravnateljstvo ustaviti obrat.

— **Denar ali življenje!** Vrtnarja Ermana v Kranju je napadel te dni neki neznan lopov, ga vrpel na tla in kričal nad njim: Denar ali življenje! Lopova sta preplašili dve deklici. Vrtnar se je le prestrašil.

Primorske vesti.

»SLOVENSKI« KANDIDAT NA KRASU.

Na goriškem Krasu kandidira v kmečki kuriji sodni svetnik v Komau, Franc Dominco. Kandidira samoobsedbi umevno na »narodni« podlagi. Prve hlače je strgal gotovo nekje gori na Tolminskem in v krstni knjigi bo zapisan kot pristni Tolminec (Tolmin-kov), za Dominkota. Mož kandidira na »narodni« podlagi. To se lepo sliši, ne sliši se pa lepo, če povemo, da je njegova soproga trda Lahinja in ne znajo otroci niti slovensko govoriti. Mi si ne moremo prav predstavljati, kako naj tak kandidat rešuje »narodno« podlago naroda, ko ne more niti svojim otrokom dati »narodne« vzgoje. Njemu bo to morda vseeno, ampak Kraševcem pa najbrž ne bo. Dobro bi bilo, da bi ga njegovi volilci na Krasu ob priliki na shodih nekoliko pobarali, kako in kaj je s to »narodno« podlago!

— **p 25letnico mašništva.** Danes, dne 15. julija, obhajajo 25letnico mašništva duhovniki tržaške škofije čč. gg.: J. Knavs, A. Stemberger, Fr. Stefanutti, P. Vascon, B. Kratzig in J. Albertini. Ker je večina njih v pokoju, se niso mogli sestati k skupnemu slavlju, pa praznujejo svoj slavnostni dan tiho, nekateri na Brezjah, drugi v Trstu, ali pa na svojem domu. Zanimivo je, da žive še vsi v svoji domači škofiji in vendar v treh deželah: v Istri, na Tržaškem in na Goriškem.

Štajerske novice.

— **Dva shoda.** Na Vidmu ob Savi se je vršil v nedeljo krasno uspeli dekliški shod za Posavje. Govoril je mladinojub dr. Hohnjec. — Na občnem zboru Bralnega društva pri Sv. Primožu nad Muto pa je govoril urednik Fr. Žebot.

— **V Dramljah** se je vršil v nedeljo dne 13. t. m. občni zbor ondotne podružnice Slov. Straže, na katerem je govoril o težkem boju Slovencev za njihov obstanek in o potrebi »Straže« dr. M. Božič. Udeležba je bila jako številna. Podružnica šteje razmeroma veliko članov.

— **Sv. Florijan ob Boču.** Dekliški shod pri Loženski M. B. zadnje nedelje je krasno uspel. Pridigoval je župnik Gomišek. Mladenke so na dveurnem shodu nastopile s tako izbornimi govori, da smo se vsi čudili. Mi vendar lepo napredujemo s svojo mladinsko organizacijo. Bog čuvaj tudi našo žensko mladino, da bo res nada boljših in veselejših časov!

— **Glasilo štajerskih prvakov »Sloga«** je začelo šepati. Dve številki sta že izostali. — Jurtela, Ploj in stari Hrašovec so menda zadržnili možnjčke, od dr. Serneca se pa ne da nič iztisniti. — Zato prevzameta sedaj, kakor se sliši, uredništvo in izdajateljstvo »Sloge« mladi dr. Hrašovec Milko in Vane Radej, oba zelo goreča pristaša stare prvaške struje!

— **Nad 2000 štajerskih romarjev** je obiskalo 14. in 15. julija pod vodstvom dr. Jerovska Brezje.

— **Povsod kriza.** Slaba prede nemškemu tovarnarju Erberju na Muti. Pasiva znašajo že nad milijon kron, aktiva tudi ne mnogo več.

— **Umrla** je v Mariboru v ponedeljek, 14. t. m. zjutraj gosa Frančiška Majcen, vdova po nadučitelju Majcenu od Marije Snežne. Rajna je bila mati gosp. kanonika Jos. Majcena in profesorja Gabriela Majcen. Telesne ostanke prepeljejo v sredo

zjutraj k Sv. Jakobu v Slovenske gorice. Naj počiva v miru!

— **Zastrupila se je z lizolom** 24letna natakariča Rezika Kapun v Mariboru, doma od Sv. Kungote. Služila je prej kot natakariča v Simoničevi gostilni v Ptujju, te dni pa je imela nastopiti kot hišina v nekem mariborskem hotelu. Med tem se je pa poizkusila končati in izpila približno 50 gramov lizola. Težko poškodovano so prenesli v mariborski bolnišnico. Vzrok samomorilnemu poizkusu je bila menda nesrečna ljubezen.

— **Razpisano** je mesto pošnega kontrolorja v Zidanem mostu in v Mariboru, Plača IX. čin. razreda drž. uradnikov. — Prošnje je vložiti v teku štirih tednov.

Ljubljanske novice.

— **Ij Stanovanja za goste katoliškega shoda,** ki bo v Ljubljani od 23. do 27. avgusta, nabira pripravljalni odbor. Prosimo, naj pri tem pomaga pripravljalnemu odboru vsak bralec in vsaka bralka »Slovenca« v Ljubljani. Opozorite na to svoje znanke, posebno gospodinje, ki imajo med šolskim letom na stanovanjih dijake, ter takoj naznanite stanovanja in plačilne pogoje, ali je brezplačno ali pod kako ceno se odstopi, svojemu župnemu uradu ali pa v osrednji pisarni katoliškega shoda v »Ljudskem domu«, I. nadstropje na levo od pol 9. do 12. ure dopoldne. Zadošča tudi dopisnica na osrednjo pisarno katoliškega shoda. — V vsakem stanovanju se ob dobri volji dá dobiti nekoliko prostora za goste!

— **Ij Nov ljubljanski meščan.** V današnji seji občinskega sveta bo imenovan za ljubljanskega meščana trgovec in hišni posestnik na Starem trgu g. Fran Olup.

— **Ij Vse, ki se zanimajo za narodne noše,** opozarjamo na izložbo slik v izložbenih oknih »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

— **Ij Oziri** Vsa človeška dejanja imajo več ali manj človeškega, to je nekaj takega, kar spominja na človeško slabost. Včasih pa ta slabost malo preveč v oči bode. Navedemo kot primer skušnje za sprejem na c. kr. učiteljske. Te dni so imeli zopet naval kompetentinj. Polovico preveč jih je bilo. Treba izbirati. Izmed dobrih najboljših? Dvomimo. Kar ima res prednost — vpoštevamo; kar je človeškega — opravičimo. Kar se pa zdi celo vsem kompetentinjam čudno, — da se namreč prezre kandidatinja, ki na vsa vprašanja iz vseh predmetov izborno odgovarja, in se že drugič poteguje za vsprejem — sprejmo pa s la bo podkovane, ker... to bi se ne smelo dogajati na c. kr. zavodu, ki hoče ohraniti in mora ohraniti znak objektivnosti.

— **Ij Iz mestnega gospodarstva.** V današnji tajni seji bo imenovan za mestnega stavbinskega nadkomisarja občinski svetnik liberalne stranke inž. Ig. Štembov, in sicer v 8. činovnem razredu. Imenuje se ga provizorno, da napravi še politični izpit, kljub temu se mu pa takoj vstejejo v penzijo leta od l. 1906. dalje, ne da bi ta leta kaj služil mestni občini. — Za mestnega stavbinskega praktikanta bo imenovan inž. Mačkovšek.

— **Ij Na orglarski šoli Cecclijinega društva** v Ljubljani so koncem šolskega leta 1912/13 dobili spričevalo usposobljenosti za organizatorsko službo sledeči kandidatje: Biščak Ivan iz Košane, Breskvar Franc iz Prežganja, Gomišek Izidor iz Deskel na Goriškem, Janžekovič Ivan iz Radovice, Mikolič Ivan iz Zelimelj, Mrak Ciril iz Dovjega (z odliko) in Pahor Roman iz Renč na Goriškem.

— **Ij Za nočne čuvaje v ljubljanski tovarni** je vložila naša organizacija prošnjo, naj se jim podeli službena obleka. Želimo, da bi glavno ravnateljstvo tej prošnji, ki je zelo upravičena, ugodilo.

— **Ij Ustni in zrelotni izpiti na moškem učiteljskem v Ljubljani** so se vršili od 7. do 11., na ženskem učiteljskem od 7. do 14. julija. Za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom je naredilo zrelotni izpit 13 gojencev (Klanšek z odliko), 36 gojenk in ena privatistinja (z odliko Detela, Fuks, Jeglič, Kredar, Kump, Lapaïne, Mandelj, Modic, Mohar, Mučk, Pirc, Spetler, Zadnik), za ljudske šole v slovenskim učnim jezikom dva gojenca in 3 gojenkam je dovoljen v začetku prihočnjega šolskega leta ponavljalni izpit iz enega predmeta. Ena gojenka je izpit radi boleznih preložila in ena ni naredila zrelotnega izpita.

— **Ij Na oklicih so:** Franjo Lobovec, brivski mojster in Roza Vovk, vlagalka; Josip Reja, c. kr. redar in Pavlina Školarič.

— **Ij Za ubogo rodbino na Cesti v mestni log** so nadalje darovali: Neimenovan 3 K. — Neimenovana 1 K. — Neimenovan 1 K 40 vin. — Franja Vidmar 1 K. — Neime-

novan 2 K. — Ivan Fatur, trgovec, 3 K. — Neimenovan 4 K. — Jos. Novak, št. Vid, 5 K. — Neimenovan 2 K. — V. D., Metlika, 1 K 6 vin. — F. C., Postojna, 4 K.

— **Ij Preiskava mleka.** Danes zjutraj je tržno nadzorstvo pri Kolinski tovarni preiskalo mleko, ki se je pripeljalo v Ljubljano iz Tomačevega, Sneberja in drugih tamošnjih vasi. Preiskalo se je 70 mlekaričam 1200 litrov mleka, in sicer z ozirom na kakovost, zasirjenost in snaznost. V štirih slučajih je bilo dvomljivo kakovosti in so se vzeli vzorci, v šestih slučajih se je precedilo. V enem slučaju se je našla velika zaničernost, — bile so namreč v njem muhe, sicer je bilo v obče povoljno kakovosti.

— **Ij S tega.** Včeraj in danes so pripeljali Vipavci na trg 172 skatelj zgodnjega sadja, katero je bilo takoj razprodano.

Razne stvari.

— **Papir iz trave.** V celi severni Afriki, od Maroka do Rdečega morja, zlasti pa v notranosti Tripolisa, raste v velikih množinah trava »esparto«, ki je podobna naši bodalici. Domačini so doslej to travo rabili le za pletarska dela, to je košare, vrvi i. dr. ter je ogromna večina trave ostala neporabljena. Sedaj so pa Italijani dognali, da dá ta trava izborno snov za izdelovanje papirja, kar bi na mah odpomoglo velikemu pomanjkanju lesa v Italiji za papirno industrijo. Papir iz esparte je jako ličen in trpežen, pripraven posebno za fotografične reprodukcije. Edino težavo tvori okolnost, da v notranosti Tripolisa ni vode, vsled česar ni mogoče kar na licu mesta zgraditi tovarnen. Ako bi se pa hotela trava v surovem stanju izvažati, bi proizvodni stroški preveč narastli. Zato je italijanska vlada za enkrat začela s poizkusi, da bi esparto zasejala v južni Italiji, kjer bi talne razmere za to menda ne bile neugodne. Z enakimi preiskavami se pravkar peča angleško kolonialno ministertvo. Tam gre za slonovo travo, ki je zelo razširjena v Ugandi in je neki izvrstna snov za papir. Trava spada med trajnice in zraste 2 do 3 m visoko. Papir, ki so ga za poizkušnjo napravili iz te trave, je izvrstno in vsled dolgih travnih vlaken skoro neraztrgljiv. Seveda pa bi bil ta papir tudi silno drag, če bi se izvažala na Angleško surova trava. Zato namerava angleška kolonialna vlada poizkusiti z zgradbo papirnice v Ugandi.

— **Uradniki brez žepov.** Na varšavski pošti so uradniki že več let poneverjali pisma, v katerih so sumili kak denar. Pisma so si nabasali v žepu in jih nesli domov, kjer so jih odpirali. Taka osoda je doletela zlasti vsa iz Amerike prihajajoča pisma. Da temu početju napravi konec, je poštna uprava odredila, da morajo vsi poštni uradniki v službi nositi delovne plašče — brez žepov.

— **Novo mohamedansko vseučilišče v Arabiji.** Turška vlada je sklenila, da ustanovi novo mohamedansko vseučilišče v Medini.

— **Ukradene znamenite slike.** Iz Benetk se ukroča: V stolnici v Castellfranco Venetti, ki slovi po svoji slavni zbirki zgodovinskih slik in fresk, med njimi dela mojstrov Giorgione, Palma mlajši in Veronese, in ki ima tudi cerkven zaklad zgodovinskih in umetnih znamenitosti iz tretjega stoletja, so neznanci tekom zadnjega leta ukradli umetnih starih čipk, duhovniških oblek in drugih cerkvenih dragocenosti v vrednosti 300.000 lir.

— **Profesor pri artiljerijski vaji nevarno ranjen.** Ob neki artiljerijski vaji v Gniглу se je spasil konj poročnika Singerja. Konj je s kopitom udaril profesorja Gebauerja s solnograškega knezonadškofijskega Boromeuma. Prof. Gebauer je nevarno ranjen.

— **Reparski napad na 12letno deklico.** V Lvovu je 13. t. m. napadlo pet lopovov na Grajski cesti ob belem dnevu 12letno Stanislavo Kalczyńsko. Deklica je bežala v stanovanje svojih staršev in je zaprla vrata. Roparji so pa vrata vlomili in iz revolverjev streljali na deklico. Sosedje, ki so prihiteli deklici na pomoč, so pobegnili, ker so lopovi tudi nanje streljali. Roparji so šele pobegnili, ko je došla policija, ki je enega lopova prijela.

— **Skrb za dojenčke v Ameriki.** V velikih mestih severoameriških Zedinjenih držav je ob vročih poletnih dneh leto za leto umiralo nešteto dojenčkov; tako je v letošnji vročini umrlo v Chicagu na en sam dan 85 dojenčkov. Poklicani krogi v New-Yorku in drugih velikih mestih so se že dolgo resno bavili z vprašanjem, kako oteti dojenčke smrti ob vročem poletnem času.

Letos so poizkusili nekaj novega; uredili so namreč posebne parnike, na katere so spravili dojenčke z materami vred. Parniki vozijo po visokem morju, kjer so vremenske razmere mnogo ugodnejše nego na suhem in ob obali. Stvar se je obnesla in jo nameravajo prihodnje leto v velikem izpeljati.

Vsi turški vjetniki, ki so se še nahajali v Belgradu, so se te dni izpustili iz vjetništva na ta način, da so si sami izbrali poljubno bivališče v mejah stare Srbije, dokler se vojna popolnoma ne konča.

Nov oddelek v srbskem justičnem ministertvu, ki bo vodil posle, izvirajoče iz avstro-srbske pogodbe, se v kratkem ustanovi. Navedene stvari je dosedaj imelo v rokah srbsko zunanje ministertvo.

Parnik »Zeppelin«. Da počasti 75. rojstni dan grofa Zeppelina, je severonemški Lloyd dal svojemu novemu poštenu in potniškemu 15.000 tonskemu parniku, ki se gradi v Bremenu, ime »Zeppelin«.

Novo ogrske poštne znamke, ki pridejo v kratkem v promet, bodo nosile slike oseb in krajev; tako bo n. pr. na znamkah naslikan parlament, delavci na polju, prizori iz ogrske zgodovine i. dr. Te barve bodo ukusne.

Prepovedan časnik. V Požarevacu izhajajočemu periodičnemu listu »Gragjanin« je na temelju § 26. tisk. zak. odtegnjen poštni debit za vsa v državnem zboru zastopana kraljestva in dežele.

Kako Nathan Rim »modernizira«. Znan judovski prostozidar Nathan, župan rimskega mesta, napenja vse sile, da bi v najkrajšem času Rim »moderniziral« in ga oropal vseh starinskih posebnosti in lepote. Napraviti hoče iz mesta dolgočasno mrežo pravokotno tekočih ulic in cest z brezizraznimi stanovanjskimi kosarnami. Tako hoče spaketrati večno mesto. Svet se je začel zanimati za njegove vandalske načrte in veliki svetovni listi, ki Nathanu sicer niso nenaklonjeni, svare pred takim početjem. Pomagalo pa menda ne bo nič.

Češko šolstvo v Šleziji. Večletni boj hruševskih Cehov (Hruševa leži tik ob avstrijsko-nemški meji), da bi bila podeljena tamošnji češki ljudski šoli, ki jo vzdržuje Osrednja Šolska Matica, pravica javnosti, je bil zmagovit. Šlezjski deželni šolski svet je dne 18. t. m. sklenil, podeliti omenjeni šoli pravico javnosti. Čehi so skozi celih sedem let prosili in moledovali in delali na vse kriplje in z vsemi dovoljenimi sredstvi, da bi se jim njih želja izpolnila. Pa vse zastonj. Šele poslednji šolski štrajki, ki so pretili postati velik kulturni škandal avstrijske vlade, so prisilili vlado, da je Čehom ugodila. Sicer pa ne bo vlada izkazala Čehom s tem nobene milosti, ampak jim bo samo dala, kar jim je po božji in človeški pravici dolžna. Hruševski občinski zastop z vladno namero vsakako ne bo zadovoljen in se bo pritožil na upravno sodišče, ki pa naposled ne more ničesar drugega narediti, nego sklep šlezjskega deželnega šolskega sveta potrditi.

Bavarska je kupila štursovo plastiko. Na letošnji mednarodni razstavi v Monakovem je kupila bavarska država veliko bronasto soho »Evo« češkega umetnika Jana Štursa. To je ba je prva češka plastika v Monakovem. »Eva« je — kakor sodijo strokovnjaški listi — krasen umotvor.

Nesreča dubrovniškega parobroda. Kakih 15 milj od Šibenika je zadel na pesek dubrovniški parobrod »Lovrienac«. Na pomoč je prihitel ankonški pomočni parobrod »Cyclop« in rešil vse potnike.

Dinamit se je vnel v železniškem skladišču v Euritby v Južni Ameriki in porušil celo poslopje. Pod razvalinami je menda ostalo mrtvih 50 oseb. Prevalništvo je v silnem strahu begalo semintja.

sl Nova češka opera. Skladatelj češke narodne himne »Kde domov moj«, Fr. Škroupa, je dovršil novo opero pod naslovom »Dratenik«. Delo bo vprizorila »Muzička Matica« o priliki 50letnice »Umelecke Besede«.

Kupujte le žigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Zadnje vesti.

BITKA BLIZU KÜSTENDILA.

Belgrad, 15. julija. »Politika« poroča, da se pri Küstendilu nadaljujejo veliki boji. Bulgari se trdovratno branijo. — »Mali Žurnal« poroča, da se v Srbiji vpoklicavanja nadaljujejo.

Sofija, 15. julija. Armada generala Itoševa (küstendilska) je pri Krivi Palanki osvojila neko zelo važno pozicijo.

BULGARI UTRJUJEJO SOFIJO.

Bukarešt, 15. julija. Bulgarsko armadno vodstvo že par dni sem utriuje Sofijo.

SRBIJA NE ODNEHA?

Belgrad, 15. julija. Nasproti oficioznim vestem se tu trdi, da bo Srbija nadaljevala vojsko, dokler Bulgarija ne kapitulira. Boji ugodno napredujejo in je vesti o novih uspehih pričakovati v najkrajšem času.

GRKI ZASEDLI DRAMO.

Atene, 15. julija. (Oficijelno.) Po hudem boju je grška armada zasedla Dramo. Bulgari so na begu zažgali kraj Doxato in poklali 500 prebivalcev.

GRČIJA POVZROČA NOVE ZAPLET-LJAJE?

Sofija, 15. julija. Grčija je pogoje, pod katerimi privoli v ustavljenje sovražnosti, tako poostrila, da je premirje postalo zopet dvomljivo.

SRBIJA IN GRČIJA.

Belgrad, 15. julija. Pašič je danes odpotoval v Niš, kjer bo z Venizelosom določil mirovne pogoje. V Belgradu pričakujejo sklepa miru še ta teden.

OPOMIN ANGLIJE SRBIJI IN GRČIJI.

London, 15. julija. Oficijelna »Westminster Gazette« piše, da bi Srbija in Grčija utegnili izgubiti vse simpatije, ako bi bilo res, da so povzročile vmešavanje Turčije, da se zopet polasti Trakije.

RUSKI IN FRANCOŠKI POSLANIK SVETUJETA GRČIJI ZMERNOST.

Atene, 15. julija. Ruski poslanik Demidov je grški vladi prijateljsko in neoficijalno svetoval zmernost. Isto svetuje Grčiji Francija.

GRČIJA IN TURČIJA DOMENJENI.

Belgrad, 15. julija. Tu se trdi, da sta se Turčija in Grčija glede skupne vojaške akcije domenili. V Belgradu mislijo, da bo Bulgarija vsled tega pripravljena se s Srbijo hitro poravnati. Sporazum med Grčijo in Turčijo se je bil sklenil povodom potovanja Dragumisa v Carigrad in Nagib bega v Atene.

BULGARIJA IN TURČIJA.

Sofija, 15. julija. Med Bulgarijo in Turčijo se je glede teritorija, ki ga Bulgarija zapusti, sklenil sporazum.

NAPREDOVANJE TURŠKE ARMADE.

Carigrad, 15. julija. Turki so zasedli Čorlu in Rodosto.

»TEMPS« PROTI BULGARIJI.

Pariz, 15. julija. »Temps« dolži sedanjega položaja Bulgarijo, ker da še sedaj noče staviti konkretnih predlogov, kako se poravnati s svojimi nasprotniki.

GROZOTE V SERESU.

Solun, 15. julija. Pod razvalinami zažganega mesta Seresa so našli dozdaj 50 trupel, ki so bila z bajoneti od Bulgarov prebodena. Bati se je, da se jih najde še več. Grki so eno mošejo, katero so bili Bulgari v cerkev izpremenili, Turkom vrnili. Predstojnik judovske občine je solunskemu nadrabinu sporočil, da so Bulgari porušili sinagogo, šolo in 117 judovskih hiš ter ves trg oplenili. 20.000 ljudi je brez strehe.

RUMUNIJA VSE ZAHTEVANO OZEM-LJE ZASEDLA.

Bukarešt, 15. julija. (Oficijelno.) Rumunija je zasedla vse ozemlje Dobrič-Balčik-Tutrukaja. Izgub ni bilo nobenih.

PRESTOLNI GOVOR KRALJA KAROLA.

Bukarešt, 15. julija. Jutri se prebere v zbornici prestolni govor, ki je že znan. Kralj izjavlja, da gre zunanja politika Rumunije za tem, da bo Rumunija pri ureditvi vseh spornih vprašanj na Balkanu imela govoriti važno besedo. Kralj izreka ljudstvu za izkazano patriotsko požrtvovalnost svojo zahvalo.

VAŽNA IZJAVA SIR GREYA.

London, 15. julija. V spodnji zbornici je sir Grey podal včeraj zvečer sledečo izjavo:

Nobena velesila ni v sedanji krizi povzela nobenega koraka na svojo roko.

Najugodnejši moment v sedanjem položaju je ta, da vojska vsled svojih strahot dolgo ne more trajati.

Upati je, da ne pride do takih komplikacij, ki bi zapeljale kako velesilo do tega, da bi preko evropskega koncerta sama kaj ukrenila.

Glavna skrb je, da se ohrani harmonija velesil, ker bi sicer nastale za Evropo usodepolnejše posledice, nego vse, kar se je dozdaj zgodilo. Upamo, da se bodo sedanjí zapletljivi ugodno rešili.

RUSIJA SE PRIPRAVLJA.

Bukarešt, 15. julija. Potniki iz južne Rusije pripovedujejo, da je Rusija pripravila ves železniški material v Besarabiji za vojaške namene in da blagovnih vagonov ni mogoče več dobiti na privatno razpolago.

CAR FERDINAND.

Sofija, 15. julija. Car je poklical k sebi vodjo demokratov, Malinova, in druge načelnike strank. Vodstvo liberalne stranke je izročilo carju pismo, v katerem zahteva popoln preobrat sedanje politike.

BERCHTOLD.

Išl, 15. julija. Cesar sprejme jutri v avdienci grofa Berchtolda, ki mu bo poročal o zunanjem položaju.

AVSTRIJA PROTI IZHODU SRBIJE NA SOLUN.

Belgrad, 15. julija. Avstro-ogrski poslanik je baje izjavil, da bi Avstro-Ogrska morala intervenirati, ako bi Grčija Srbiji dovolila svobodni izhod na Solun.

ALBANSKE SKRBI.

Dunaj, 15. julija. Polkovnik Göttlicher je imenovan za člana mednarodne komisije, ki ima določiti albansko mejo.

GENERAL CONRAD NI DEMISIONIRAL.

Dunaj, 15. julija. Glede na vest berlinske »Morgenpost« o demisiji šefa generalnega štaba je naš korespondent na merodajnem mestu izvedel, da o tem ni nič znanega. General Conrad se zdaj sploh ne nahaja na Dunaju, ampak je na dopustu.

OGRSKI TRGOVINSKI MINISTER.

Budimpešta, 15. julija. Baron Harkany je imenovan za trgovinskega ministra.

SPOLIIRANO PISMO.

Dunaj, 15. julija. Nadporočnik Rudolf Seidl 78. pešpolka je dobil iz Budimpešte denarno pismo za 110.000 K, ki je pa bilo spoliirano in so se v njem nahajali samo papirni zneski.

SAMOU MOR.

Trst, 15. julija. Pristaniški poduradnik Tomaž Rosso, ki je bil defraudiral 80.000 K, je skočil v morje.

Koroške novice.

k Imenovan je knezoškofijskim konzistorijalnim svetnikom ter za referenta v konzistoriju preč. g. dr. Martin Ehrlich, profesor bogoslovja v Celovcu.

k V konkurzu je stavbenik Anton Venturini v Krivivrbu na Koroškem.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 15. julija 1913.

Pšenica za oktober 1913	11-39
Pšenica za april 1914	11-90
Rž za oktober 1913	9-07
Oves za oktober 1913	8-33
Koruza za julij 1913	7-82
Koruza za avgust 1913	7-97
Koruza za oktober 1913	7-33

RAZPIS.

Za zgradbo dveh železobetonskih občinskih mostov

čez potok Mošenik v Tržiču na skupno K 13.500.— proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 31. julija t. l. ob 11. uri dopoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzete gradbe dveh železobetonskih mostov čez potok Mošenik v Tržiču.«

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu, Turjaški trg št. 4.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 15. julija 1913.

2134

Prodajalna, gostilna in trafika
s celo hišo in kletmi se daje
tako v najem
Naslov pri upravnistvu pod št. 2139.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Relativna vlažnost v %
14	9. zveč.	735,8	18,1	sl. jzah.	jasno	
15	7. zjutr.	733,7	19,4	brezvetr.	sk. obl.	00
	2. pop.	731,8	25,6	p.m. jzah.	del. obl.	

Srednja večerajšnja temp. 19,6°, norm. 19,7°.

Pošteno kmečko dekle, 30 let stara, ki je pred leti dovršila šolo za služkinje »Dienstmädchenschule« v Gradcu, dobra kuharica in šivilja, išče mesta

kuharice

najraje v župnišču ali pa pri dobri obitelji. Vprašanja na administracijo lista pod imenom »Terezina 2130«.

P. n.

Udano podpisani usaja se v ljudo javiti, da stanuje od dne 15. julija 1913 na Sv. Petra cesti št. 43 in da bo masaže ter operacije kurjih oces opravljaj na svojem domu, kakor tudi izven doma ter se potrudil p. n. strankam v vsakem oziru kar najvestneje postreči.

Operacija kurjega očesa na mojem domu K — 60, izven doma K 1-40.

Z velespoštovanjem

Josip Bienert.

2127

Dobrodoča

trgovina

v prometnem kraju blizu farne cerkve večje župnije se da

s trgovinsko opravo za manufakturno in špecerijsko blago takoj v najem.

Več se izve pri načelstvu hranilnice v št. 11ju pod Turjakom, pošta Mislinja, Štajersko. 2135

Dr. Jul. Dereani

okrožni zdravnik v Kamniku

je od 15. jul. do 12. avg. t. l.

odpotoval. 2133

Sprejme se takoj v službo

mlada dekla

Naslov pove uprava tega lista pod številko 2136. (Znamka!)

Izpred sodišča.

Huda ženska. Na binkoštni ponedeljek je šel Franc Borin vinjen mimo Babnikove hiše v Volčjem potoku. Janez Babnik, s katerim sta si bila poprej prijatelja, se je začel z Borinom prepirati, nato ga je pa še sunil z roko v prsa, da je Borin padel in pri tem še Babnika za sabo potegnil. Sedaj pa prileti Katarina Babnik in udari z debelim polenom Borina preko nosa tako, da je zgubil takoj zavest. Obdolženka trdi, da je storila to v razburjenosti. Da se bo pomirila, bo morala en mesec sedeti v ječi.

Zivinski potni list je ponaredil Jernej Lužar, posetnika sin v Zejah. Prignal je na sejm svojega konja s potvorenim živinskim potnim listom. Izpremenil je ime »Kobila šimlja« v »Konj švarcast« in dan izdaje 5. maja v 21. majnika t. l. Nadzorstveni organ mu je takoj odvzel faizifikat in ga ovadil. Kazen, tri tedne ječe, je brez ugovora sprejel.

Nepoštena služkinja. Marija Martinak, 18letna služkinja, je bila zaposlena pri Fridi Dereani. Ukradla je gospodinji obleke v vrednosti 60 K in vrhu tega poneverila 35 K, kar dekle odkritosrčno priznava. Lahkomišljeno dekle je dobilo za pokoro tri mesece težke ječe.

Mlad je šel v Ameriko. Komaj 11leten je bil Matej Kalister, posestnikov sin iz Slavine, ko je z drugimi vred odpotoval v Ameriko. Tam so mu leta tako urno minula, da je zamudil tri nabore. Pred sodiščem se je zagovarjal, da ni imel denarja za pot v Evropo, kar mu pa ni nihče verjel. Dobil je 14 dni strogega zapora, potem pa bo moral k naboru.

Z ubojem je grozil Kolman Anton, tovarniški delavec v Tržiču. 1. majnika t. l. je sedel v Tomčevi gostilni, kjer je sedel Andrej Mokorel. Temu se je izrazil, da je na njegovega brata Janeza jezen in mu rekel, da naj mu pove, da ga bo zaklal, kjer ga dobi, ker okoli govori, da ima on z Janez Mokoreljevo ženo razmerje, česar se je Mokorel tako prestrašil, da je stvar ovadil sodišču. Kolman pravi, da se ne ve spominjati, da bi bil kaj takega izustil, če je pa tako grozljivo izrazil, je storil to v vinjenosti in v jezi. Sedel bo radi tega šest tednov v ječi.

KNJIGOTRŽTVO.

Twain, Kraljevič in berač. Za ljudsko - šolsko mladino prirejena povest. Cena 60 vin., vez. 80 vin. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Ta neverjetno ljubka povest za šolsko mladino je izšla izpod peresa preslavnega angleškega humorista, ki je spisal mnogo veselih knjig, s katerimi si je zagotovil odlično mesto v svetovnem slovstvu. Navedena povest je pisana izredno poučno ter zabavno in bo mladini, kateri je namenjena, vsestransko koristila in jo zabavala.

Finžgar, Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. I. knjiga 3 K., vez. 4 K. II. knjiga 3 K 80 vin., vez. 4 K 80 vin. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Finžgarjev roman »Pod svobodnim solncem« je najboljša zgodovinsko delo v slovenskem leposlovju. Velikost zasnovne je vredna dovršenosti izvršitve. Vsako poglavje zase je že umetniško delo največje vrednosti, bodisi da se opisuje bizantinski vojni tabor, ali slovansko gradišče ali hunski tabor, bodisi da se predočujejo izdelki tedanje industrije in obrti, ali slikajo razmere in življenje onih davnih časov. Ta roman je pesem slovanskega vstajenja in vsakega Slovenca mora ogreti vzneseni domovinski duh, ki veje iz njega.

Champol, Mož Simone. Roman. Cena 1 K 90 vin., vez. 3 K. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Dejanje tega psihološkega romana je markantno in značajni ostro risani. Posamezne osebe izražajo v vsakem dejanju svojo individualnost. Čudovito naravno in vendar tako namenoma si značajni nasprotujejo in ravno s tem drug drugega pojasnjujejo. Kdor bo bral ta roman, imel bo celo dejanje tako živo pred očmi, kakor če bi gledal nad vse zanimivo dramo, uprizorjeno na odru.

»Valerija« ali zmagoslavni izhod iz Katakomb. Spisal Anton de Waal. Cena 1 K 50 vin. Katoliška Bukvarna. — Ta krasna povest najboljšega poznavatelja Katakomb in stare rimske zgodovine je pač ena najlepših iz one smrt in muke prezirajoče dobe krščanstva, iz katere so vzete najlepše svetovne povesti. Konča pa se povest z zmago Konstantina velikega nad Maksencijem, ko zasije Kristusovi cerkvi zlata svoboda, ko se zdrobijo v prah stari rimski bogovi in ko zavladati mir in pravica po širnem cesarstvu. Povest je za vsako knjižnico neprecenljive vrednosti. Posebno letos ob 1600letnici Konstantinove zmage vzbuja povest mnogo zanimanja.

Cerkvenim zborom za mesec julij in in za nove maše priporočamo:

Sattner p. Hugolin: Missa seraphica za mešan zbor orgle (tudi za orkester). Part. 3 K 20 vin., gl. po 50 vin.

Foerster Ant.: Missa St. Caeciliae za mešan zbor. Part. 2 K, gl. po 30 vin.

Pogačnik J.: Missa St. Josephi za mešan zbor. Part. 1 K 60 vin. glasovi po 40 vin.

Chlondowski Dr. Ant.: Missa St. Stanislai za mešan zbor. Part 2 K 80 v., gl. po 40 vin.

Gerbič Fr.: 12 pange lingua-tantum ergo za mešan zbor. Part 1 K 80 vin., gl. po 40 vin.

Foerster Ant.: Te Deum po motivih Haydnove zahvalnice za mešan zbor ali enoglasno z orglami. Part. 50 vin.

Griesbacher: Repertorium chorale enoglasno z orglami. Part. 3 K 24 vin., vez. 3 K 84 vin., gl. po 72 vin., vez. po 96 vin. Obsega enoglasne graduacije, ofertorija, veni creator in druge k službi božji spadajoče napeve.

Foerster Ant.: 12 pange lingua-tantum ergo za mešan zbor. Part. 1 K 80 vin., gl. po 50 vin.

Sattner p. Hugolin: Te Deum za mešan zbor in orgle. Part. 1 K 60 vin., glasovi po 10 vin.

Premrl St.: Hvalite Gospoda. 20 pesmi na čast svetnikom za mešan zbor. Part. 2 K 40 vin., gl. po 60 vin.

Gerbič Fr.: Maša v čast sv. Frančiška Serafinskega za mešan zbor. Part. 1 K 80 vin., gl. po 20 vin.

Foerster Ant.: 10 evharističnih pesmi za mešani zbor. Part. 2 K, gl. po 40 v.

Kimovec-Premrl: Introitus & Communiones za največje in večje praznike cerkvenega leta po novi vatikanski izdaji. Part. 2 K, gl. po 1 K.

Navedene knjige se dobe in naročajo v

»Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. klr. odd. dež. boln.

Sprejme se takoj v stalno delo dober, pošten

mizar za predelavca

v manjšem obratu (samski imajo prednost) pri A. Čufer, Jesenice, Gorenjsko. 2113

Zaloga pohištva Fran Doberlet
Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8
priporoča pohištvo vsake vrste v
solidni izvršitvi in po nizki ceni.

Sprejme se dobra, pridna, poštena

prodajalka

za trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na A. Čufer, Jesenice, Gorenjsko. 2114

Odda se v srednji mesta na križišču štirih prometnih ulic

lep lokal

kjer je sedaj že več let dobro uspevajoča trgovina z mešanim blagom, s 1. avgustom ali tudi takoj. — Pogoji so ugodni ter se jih poizve v gostilni Gradišče 13. 2107

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin Rl-amazlo. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko.

Fužina 2093

(sekirarica) za izdelovanje sekir in drugega železnega orodja z dvema ognjema s stalno zadostno vodno silo, s 300 □ sežnji površine, za žganje oglja se odda v bližini železniške postaje Bled zajedno s stanovanjem, gospodarskim poslopjem sadnim vrtom in travnikom v zakup. Natančnejša pojasnila daje dr. Žiga Vodušek, Ljubljana, Gledališka ul. 10 I.

I poštni zavitek

(3 kg netto)

popolnoma naravnega

sirupa iz malin

pošlje franko po pošt-nem povzetju za K 5-60 c. kr. dvorni založnik lekarnar G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah.

2061

! Odkar zajtrkujem in južnam !

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se čutim zdravega, močnega in prihranjen polovico denarja v gospodinjstvu tudi na mleku in sladkorju. Za dojenčke ni boljše-šega redilnega sredstva. Take pohvale dohajajo vsak dan pri zopetnih naročilih Trnkoczy-jevega sladnega čaja, znamke S L A D I N pri izdelovatelju, lekarnarju Trnkoczy v Ljubljani zraven rotovža, kateri je vzgajal s sladnim čajem svojih 8 zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavitev K 4-—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitev K 10-— franko. Zavitek 1/4 kg po 60 vin. tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrunner-straše 109, Radeckyplatz 4, Josefstädter-straše 25. V Gradcu: Sackstraße 4. 109

Služba

2098

organista in občin. tajnika

je oddati v Selah pri Borovljah na Koroškem.

Služba je primerna. Znanje potrebno obeh deželnih jezikov.

Pojasnila daje

županstvo v Selah pošta Borovlje.

Bilinska kislava voda

Naravna

najbogatejši alkalični (natron-lithion) kilec na Češkem. Izborna dietetična namna na pijača. O vrednosti bilinske izvolute vprašati hišnega zdravnika. 3851

Slovincem so dosedaj popolnoma neznane

2104

Rimske Toplice pri Tržiču (Monfalkone)

ki nudijo najboljšega okrepila pri revmatičnih in njim podobnih boleznih. Poleg svetovno znanega fango blata je bolnikom na razpolago močna, žveplo in brom vsebujoča, 40° topla mineralna voda. Cene zmerne. Prospekti brezplačno.

Ravnateljstvo Rimskih Toplic, Tržič, (Goriško).

Kolesarji, zahtevajte

v svojem lastnem interesu nemudoma prvi slovenski bogato ilustrovani cenik 1913, koles in posameznih delov, ki je pravkar izšel, brezplačno in poštine prosto. Preglejte istega pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Čamernik & Ko. Ljubljana
Dunajska cesta št. 9—12.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

520

U poslovalnici c. kr. avstrijske razredne loterije Ljubljana, Kongresni trg 8

trgovina s papirjem, knjigami, umetninami in muzikalijami

KAROL TILL

se sprejemajo predznanbe na srečke ter se od avgusta dalje prodajajo srečke za prvo žrebanje.

2123